

Mācību kurss vēlēšanu komisiju
locekļiem un novērotājiem

Eiropas Parlamenta vēlēšanu kārtība

Saeimas vēlēšanas

Centrālās vēlēšanu komisijas mācību kurss "Saeimas vēlēšanu kārtība" dod iespēju apgūt svarīgāko par Saeimas vēlēšanu norisi un balsu skaitīšanu vēlēšanu iecirknī un iesaistīties projektā "Brīvprātīgie vēlēšanu novērotāji" vai "Prakse vēlēšanu iecirknī".

1.
Iecirkņa darbs
pirms vēlēšanu dienas

Eiropas Parlamenta vēlēšanas Latvijā

2014 2015 2016
2017 2018 2019

Reizi piecos gados Eiropas Savienības dalībvalstīs notiek Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanas. Tajās ES pilsoņi ievēl EP deputātus, kuri pārstāv aptuveni 500 miljonu ES dalībvalstu iedzīvotāju intereses.

Jaunajā EP sasaukumā jāievēl 751 deputāts, tajā skaitā 8 deputāti no Latvijas. EP vēlēšanas ES dalībvalstīs notiks no 2019. gada 23. līdz 26. maijam. Latvijā EP vēlēšanu diena ir 2019. gada 25. maijs.

Aploksne – vēlēšanu aploksne
CVK – Centrālā vēlēšanu komisija
Darbinieks – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļa pienākumu izpildītājs
EP – Eiropas Parlaments
ES – Eiropas Savienība
Iecirknis – vēlēšanu iecirknis
Iecirkņa komisija – vēlēšanu iecirkņa komisija
Kabīnes – vēlēšanu kabīnes vai nodalījumi
KNAB – korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
Priekšsēdētājs – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs
Protokols – balsu skaitīšanas protokols
Vēlētāju saraksts – saraksts ar vēlētājiem, kuriem ir tiesības balsot attiecīgajā iecirknī
Vēlētāju saraksts balsošanai atrašanās vietā – veidlapa, kurā reģistrē vēlētājus, kas balso savā atrašanās vietā (mājās, slimnīcā, ieslodzījuma vietā)
VGŽ – Vēlēšanu gaitas žurnāls
Zīme – vēlēšanu zīme

CVK mājaslapa: www.cvk.lv

Iecirkņa darbs

Vēlēšanu iecirkņa komisija

Vēlēšanu norisi iecirknī nodrošina **iecirķņa komisija** piecu līdz septiņu locekļu sastāvā. Iecirkņa darbā var tikt iesaistīti arī citi darbinieki. Vēlēšanu komisijas amatpersonas ir **priekšsēdētājs** un **sekretārs**. Vēlēšanu norisei iecirknī drīkst sekot līdz **novērotāji** un **plašsaziņas līdzekļu pārstāvji**.

Iecirknī strādājošajiem ir dažādas lomas un pienākumi.

Priekšsēdētājs

Atbild par vēlēšanu norisi iecirknī, apmāca komisijas locekļus un darbiniekus, sadala pienākumus, pārliecinās, ka iecirknī sagādāts viss nepieciešamais vēlēšanām, pārrauga balsu skaitīšanu, atbild par iecirkņa materiālajām vērtībām.

Sekretārs

Atbild par iecirkņa komisijas protokolu, vēlēšanu gaitas žurnālu (VGŽ) un citiem iecirkņa komisijas dokumentiem.

Komisijas locekļi

Pilda pienākumus, ko tiem uzdod priekšsēdētājs un piedalās balsu skaitīšanā, kā arī apstiprina iecirkņa balsu skaitīšanas rezultātus.

Darbinieki

Pilda pienākumus, ko tiem uzdod priekšsēdētājs, bet viņiem nav tiesību piedalīties komisijas lēmumu pieņemšanā vai aizvietot komisijas priekšsēdētāju vai sekretāru.

Novērotāji un plašsaziņas līdzekļu pārstāvji

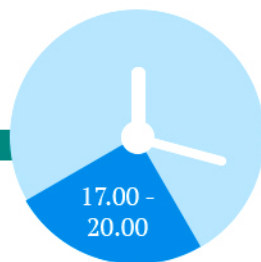
Netraucējot iecirkņa komisijas darbu, seko līdz vēlēšanu norisei un balsu skaitīšanai.

Darbalaiks

Lai gan vēlēšanu diena ir 25. maijs, vēlēšanu iecirkņi tiks atvērti 5 dienas pirms vēlēšanām – 20. maijā. Iepriekšējā balsošana sāksies 22. maijā.

Ko drīkst darīt?

- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā.

pirmdiena

20. maijs

otrdiena

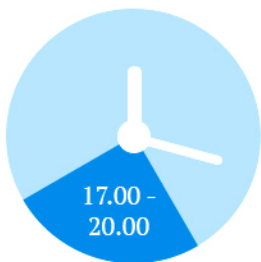
21. maijs

Ko drīkst darīt?

- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā.

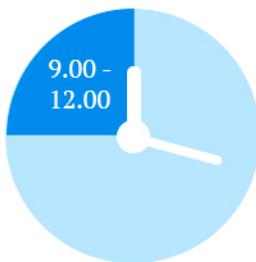
Ko drīkst darīt?

- Balsot iepriekš iecirknī un vēlētāju atrašanās vietās.
- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā.

trešdiena

22. maijs

ceturtdiena

23. maijs

Ko drīkst darīt?

- Balsot iepriekš iecirknī un vēlētāju atrašanās vietās.
- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā.

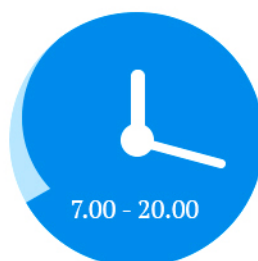
Ko drīkst darīt?

- Balsot iepriekš iecirknī un vēlētāju atrašanās vietās.
- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā.

piektdiena

24. maijs

sestdiena

25. maijs

Ko drīkst darīt?

- Balsot iecirknī un vēlētāju atrašanās vietās.
- Iepazīties ar kandidātu sarakstiem, ziņām par kandidātiem, priekšvēlēšanu programmām un balsošanas kārtību.
- Pieteikt balsošanu atrašanās vietā (ieteicams līdz plkst.12.00).

Vēlēšanu diena

Vēlēšanu iecirkņa iekārtojums

Atbilstoši iekārtots iecirknis

Pirms vēlēšanu iecirkni atvērt apmeklētājiem, tas ir atbilstoši jāiekārto.

Iecirknī

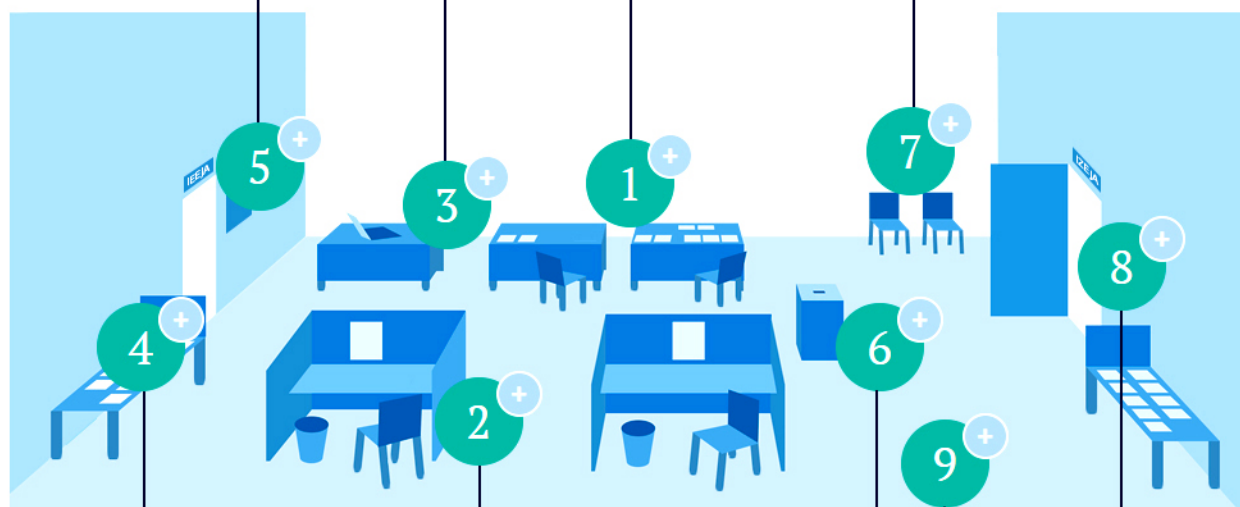
3. Vēlētāju saraksts alfabētā secībā, lai palīdzētu vēlētājiem noskaidrot kārtas numuru vēlētāju sarakstā

Dators ar pieslēgumu CVK Vēlētāju datu apmaiņas sistēmai, lai iepriekšējās balsošanas dienās veiktu iecirkņa maiņu un reģistrētu balsošanai vēlētājus, kuri nebalso savā iecirknī

5. Plakāts par balsošanas kārtību

1. Reģistrācijas galdi

7. Vieta novērotājiem, kur tie var labi pārrēdēt komisijas darbu

4. Brošūras ar kandidātu sarakstiem, priekšvēlēšanu programmām, ziņām par kandidātiem

2. Kabīnes vai balsošanas nodalījumi, kur izvietojams plakāts par zīmes aizpildīšanu

6. Vēlēšanu kastes (iecirknim un izbraukumiem pie vēlētājiem)

8. Nodalījums ar brīvi pieejamām zīmēm (atstatus no novērotājiem un netālu no iecirkņa izejas)

9. Nekādi aģitācijas materiāli

Iecirkņa iekārtojums

1. Reģistrācijas galdi

2. Kabīnes vai balsošanas nodaļumi, kur izvietojams plakāts par zīmes aizpildīšanu

3. Vēlētāju saraksts alfabēta secībā, lai palīdzētu vēlētājiem noskaidrot kārtas numuru vēlētāju sarakstā

Dators ar pieslēgumu CVK Vēlētāju datu apmaiņas sistēmai, lai iepriekšējās balsošanas dienās veiktu iecirkņa maiņu un reģistrētu balsošanai vēlētājus, kuri nebalso savā iecirknī

4. Brošūras ar kandidātu sarakstiem, priekšvēlēšanu programmām, ziņām par kandidātiem

5. Plakāts par balsošanas kārtību

6. Vēlēšanu kastes (iecirknim un izbraukumiem pie vēlētājiem)

7. Vieta novērotājiem, kur tie var labi pārredzēt komisijas darbu

8. Nodalījums ar brīvi pieejamām zīmēm (atstatus no novērotājiem un netālu no iecirkņa izejas)

9. Nekādi aģitācijas materiāli

Eiropas Parlamenta vēlēšanas
Sestdien, 2019. gada 25. maijā,
no plkst. 7.00 līdz 20.00

1. Vēlēšanu dienā jābalso **tajā iecirknī, kurā esi reģistrēts.**
2. Balsošanas dokuments ir pase vai personas apliecība (eID).
3. Iecirknī paraksties vēlētāju sarakstā, saņem vēlēšanu zīmes un vēlēšanu aploksni!
4. Pārliecinies, ka uz aploksnes ir iecirkņa zīmogs.
5. Balso aizklāti – vēlēšanu kabīnē vai nodaļumā!
6. No visām zīmēm izvēlies vienu!
7. Vēlēšanu zīmē var:
a) ar „x” atzīmēt kandidātus, kurus īpaši atbalsti,
b) izsvītrot kandidātus, kurus neatbalsti,
c) neizdarīt nekādas atzīmes.
8. Nekļūdies! Šādas atzīmes ir **nederīgas!**
9. Zīmi ieliec aploksnē, aploksni aizlīmē un iemet vēlēšanu kastē!
10. Pārējās zīmes izmet vai izveido pilnu komplektu no zīmēm pie izejas.

ATCERIES!
Tu vari balsot arī **iepriekš JEBKURĀ** vēlēšanu iecirknī:
• trešdien, 22. maijā, no plkst. 17.00 līdz 20.00,
• ceturtdien, 23. maijā, no plkst. 9.00 līdz 12.00,
• piektdien, 24. maijā, no plkst. 10.00 līdz 16.00.

www.cvk.lv **CVK** Centrs
vēlēšanu komisija

Ārpus iecirkņa:

1. iecirķņa plakāts ar paziņojumu par iecirķņa darba laiku
2. norādes, kā atrast iecirķņa telpas
3. aizliegts aģitēt 50 m no ieejas ēkā, kur atrodas iecirknis
4. 25. maijā – jāizkar valsts karogs!

25. sestdien maijā 2019
no plkst. 7⁰⁰ līdz 20⁰⁰

Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Vēlēšanu iecirknis Nr. 888

VĒLĒŠANU IECIRKŅA DARBA LAIKS:
Pirmdien, 20. maijā: 17⁰⁰ – 20⁰⁰
Otrdien, 21. maijā: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

IPRĪEKŠĒJĀ BALSOŠANA:
Trešdien, 22. maijā: 17⁰⁰ – 20⁰⁰
Ceturtdien, 23. maijā: 9⁰⁰ – 12⁰⁰
Piektdien, 24. maijā: 10⁰⁰ – 16⁰⁰

CVK www.cvk.lv 67049999

VĒLĒŠANU IECIRKNIS

Uz reģistrācijas galda:

1. norāde ar vēlētāju kārtas numuriem
2. vēlētāju saraksti
3. apzīmogots vēlēšanu aploksnis (balsošanas dienās)
4. kandidātu sarakstu numerācijas secībā sakārtoti vēlēšanu zīmju komplekti (balsošanas dienās)
5. pildspalvas
6. vēlēšanu lineāls
7. nekādi aģitācijas materiāli

Vēlētāju saraksts				ANTONIJA ELIAS TESTAR				Eiropas Parlamenta vēlēšanas				25.05.2019. Lapa 1/1			
25. vēlēšanu iecirknis				Apmērojuma kods 777-1036				1-5							
Vārds				Vēlēšanas kods				Vēlēšanu paraksts				Līdzekļa Vārds			
1	ANTONIJA ELIAS TESTAR	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001	100103610001
2	ANTONIJA ELIAS TESTAR	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002	100103610002
3	ANTONIJA ELIAS TESTAR	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003	100103610003
4	ANTONIJA ELIAS TESTAR	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004	100103610004
5	ANTONIJA ELIAS TESTAR	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005	100103610005

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS 2014

LŪDZAM IEVĒROT:

- aploksnē jāieliek tikai 1 (vienu) vēlēšanu zīmi
- uz aploksnis nedrīkst izdarīt nekādas atzīmes

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS 2014. gada 24. maijā

Kandidātu saraksta nosaukums

24

1. Vārds Uzvārds
2. Vārds Uzvārds
3. Vārds Uzvārds
4. Vārds Uzvārds
5. Vārds Uzvārds
6. Vārds Uzvārds
7. Vārds Uzvārds
8. Vārds Uzvārds
9. Vārds Uzvārds
10. Vārds Uzvārds
11. Vārds Uzvārds
12. Vārds Uzvārds
13. Vārds Uzvārds
14. Vārds Uzvārds
15. Vārds Uzvārds
16. Vārds Uzvārds

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

Centrālā vēlēšanu komisija 2014

Uz komisijas sekretāra galda:

7. normatīvo dokumentu brošūra
8. pieteikumu veidlapas balsošanai vēlētāju atrašanās vietā
9. dators ar interneta pieslēgumu darbam ar lietojumprogrammu „Balsis2019”, kurā pieejams VGŽ
10. nekādi aģitācijas materiāli

Kabīnēs vai nodaļumos:

11. CVK plakāts, kā pareizi aizpildīt vēlēšanu zīmi
12. papīrgrozi, kuros izmest pāri palikušās zīmes
13. pildspalvas
14. nekādi aģitācijas materiāli

Būtībā tās ir 6 pamatlīetas, kas katru dienu, pirms iecirkņa atvēršanas jāpārbauda:

Balsošanas dienās jāpārlietinās par visu balsošanai nepieciešamo (skaties „Gatavošanās balsošanai”).

Vai ...

- 1 - Pie iecirkņa atrodas plakāts ar iecirkņa darba laiku.
- 2 - Ēkā, kurā atrodas iecirknis, ir norādes, kas palīdz vēlētajiem atrast iecirkņa telpas.
- 3 - Iecirknī ir pieejama informācija par kandidātu sarakstiem, priekšvēlēšanu programmām, ziņām par kandidātiem.
- 4 - Iecirknī var iegūt informāciju par balsošanas kārtību un vēlēšanu zīmes aizpildīšanu.
- 5 - Ir pieejami vēlētāju saraksti.
- 6 - Ir pieejams dators ar interneta pieslēgumu un lietojumprogrammu „Balsis 2019”.

Uzdevums

?

Kad esi iepazinies ar to, kā jāiekārto vēlēšanu iecirknis, aplūko šos attēlus un izvēlies, kuri priekšmeti Tev šķiet lieki!

Reģistrācijas galds

vēlētāju saraksti un norādes ar
vēlētāju kārtas numuriem

kancelejas piederumi (pildspalvas,
vēlēšanu lineāls)

apzīmogotas aploksnes un
vēlēšanu zīmju komplekti

žurnāls "Balso par mani!"

Vēlēšanu kabīne

plakāts "Balso par mani!"

CVK plakāts, kā pareizi aizpildīt
vēlēšanu zīmi

pildspalvas

žurnāls "Kā nobalsot par īsto
kandidātu?"

papīrgrozs

krēsls

Aģitācija

Uzdevums

Aģitācija ir partijas, partiju apvienības vai deputātu kandidāta reklamēšana, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu partiju, partiju apvienību vai deputātu kandidātu.

Iepriekš tika minēts, ka iecirknī un 50 m no tā ieejas ir aizliegts aģitēt. Vēlēšanu dienā un dienu pirms vēlēšanām aģitācijas materiālu izvietošana ir aizliegta arī radio, televīzijā, presē un publiskās vietās, valsts un pašvaldību institūcijās un kapitālsabiedrībās, kur valstij vai pašvaldībai pieder vairāk nekā 50% akciju. Internetā, izņemot partiju un partiju apvienību mājaslapas, dienu pirms vēlēšanām un vēlēšanu dienā ir aizliegts izvietot maksas priekšvēlēšanu aģitāciju. Ir aizliegta slēpta aģitācija un administratīvo resursu izmantošana aģitācijā.

?

Kā Tev šķiet, kurā no šiem gadījumiem tiek veikta aģitācija?

Vēlēšanu dienā tiek rādīta politiskā reklāma televīzijā.

Ir

Nav

Kāds no vēlētājiem filmē, kā viņš iemet aploksni vēlēšanu kastē, kamerā sakot, par ko nobalsojis.

Ir

Nav

Vēlēšanu dienā Facebook lapā publicēta apmaksāta reklāma, kur viens no vēlēšanu deputātu kandidātiem aicina vēlētājus piedalīties vēlēšanās.

Ir

Nav

Vēlēšanu dienā uz radio, lai dalītos ceļojuma iespaidos, tiek uzaicināts kāds no deputātu kandidātiem.

Ir

Nav

Iepriekšējās balsošanas laikā kāds vēlētājs uzdod komisijas loceklim jautājumu, par kuru sarakstu jābalso, un uzrunātā amatpersona sniedz savu privāto viedokli.

Ir

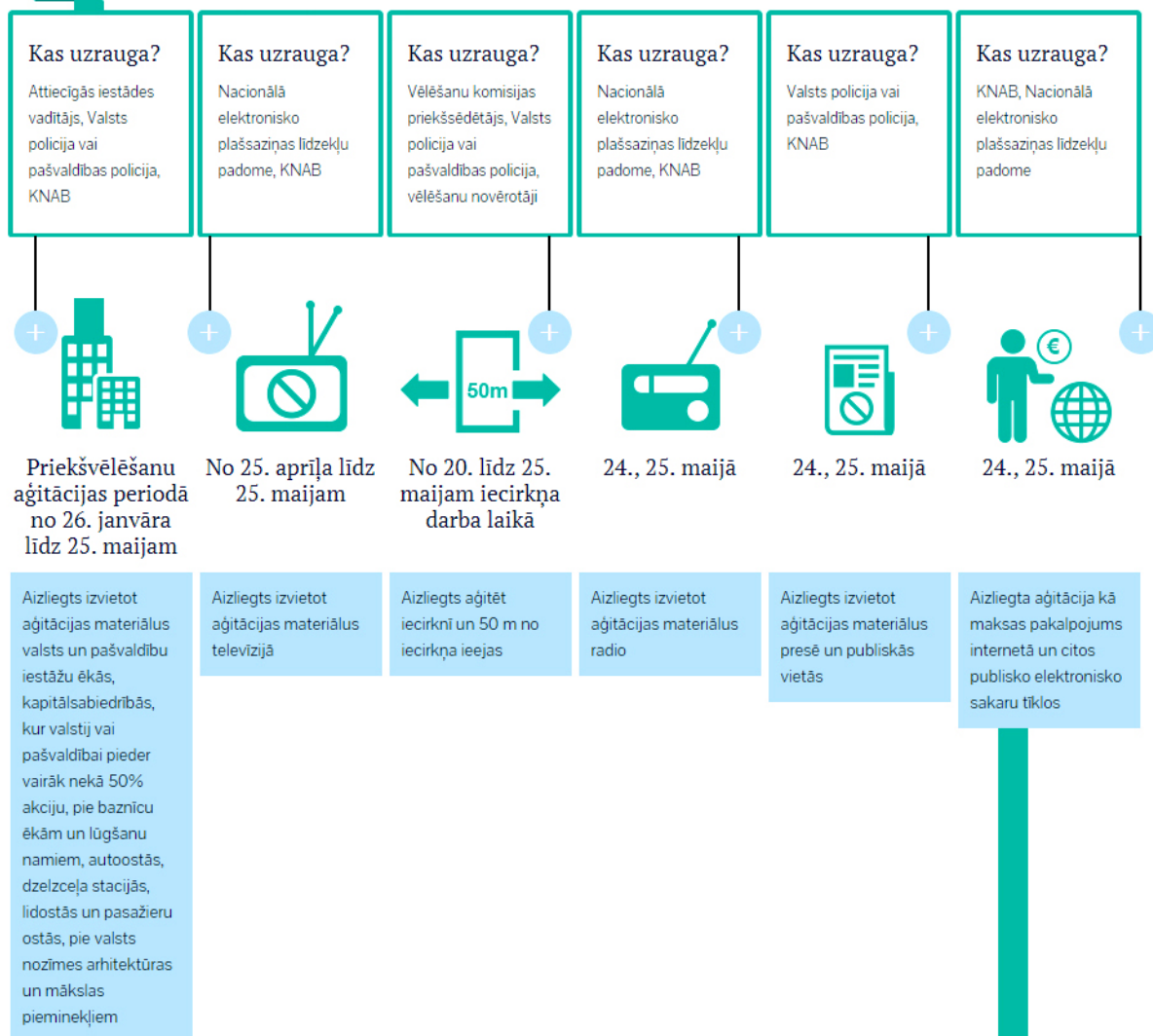
Nav

Desmit minūtes pirms vēlēšanu iecirkņa slēgšanas divi komisijas locekļi balsošanas telpās apspriežas par ko balsojuši vēlēšanās.

Ir

Nav

Kā redzams, praksē aģitācija var izpausties ļoti dažādos veidos.
Svarīgi ir saprast, kad aģitācija nav pieļaujama un kas to uzrauga.

Gatavošanās balsošanai

Gatavojoties balsošanai, pašvaldības vēlēšanu komisija iecirknī laikus nogādā visu balsošanai nepieciešamo:

aplakšnes un zīmes

vēlētāju sarakstus

iecirķņa zīmogu

kancelejas preces (lineālus, pildspalvas, šķēres, u.c.)

vēlēšanu kabīnes un/vai balsošanas aizslietņus

vēlēšanu kastes un drošības plombas

papīrgrozus

datoru ar lietojumprogrammu „Balsis2019”, printeri, skeneri, ja iecirknī paredzēts zīmes skaitīt elektroniski

Vēlēšanu kabīnes, balsošanas aizslietņi

Vēlēšanu kabīnes un balsošanas aizslietņi iecirknī ir jāizvieto tā, lai, aizpildot vēlēšanu zīmi, tiktu nodrošināts aizklātums.

Kabinēm ir nepieciešami aizkari.

Ja ir kabīnes bez aizkariem, tad tās jāizvieto ar ieeju pret sienu, lai balsošana nebūtu redzama garāmgājējiem.

Aizslietņi jānovieto tā, lai, vēlētajam sēžot, viņa mugura kalpotu par aizsegu.

Vēlēšanu kastes

Vēlēšanu kastēm jābūt cieši noslēgtām, ar spraugu virspusē un atveramu vāku. Balsošanas laikā kastes vākam jābūt aizzīmogatam tā, lai gar kastes malām nevarētu iemest vai izņemt vēlēšanu aploksnes.

Noskaties video, kā pareizi aizvākot un aizzīmogot vēlēšanu kasti.

Vēlēšanu aploksnes un zīmes

Visas iecirknī
saņemtās vēlēšanu
aploksnes:

1

apzīmogo ar iecirkņa
zīmogu

2

saskaita vismaz 2
reizes

3

ieraksta aplokšņu
skaitu VGŽ un norāda
komisijas locekļus,
kuri skaitīja aploksnes

Pārļiecinās, vai vēlēšanu zīmes ir sašķirotas pa komplektiem kandidātu sarakstu numerācijas secībā, sākot ar pirmo numuru virspusē.

Uzdevums

Gatavojoties vēlēšanām, ar iecirkņa zīmogu apzīmogo vēlēšanu aploksnes.

?

Cik daudz aplokšņu ir jāapzīmogo?

Visas aploksnes

Tik, cik vēlētāju
iekļauts iecirkņa
vēlētāju sarakstā

Tik, cik vēlētāju
piedalījās
iepriekšējās
vēlēšanās

Aploksnes nav
nepieciešams
apzīmogot

Vēlētāju saraksti

Pirms vēlēšanām pašvaldības vēlēšanu komisija piegādā iecirknim vēlētāju sarakstus un vēlētāju sarakstu alfabēta secībā.

Saņemot
sarakstus, iecirkņa
komisija
pārļiecinās, ka:

1

Saņemti attiecīgā iecirkņa saraksti.

2

Sarakstos netrūkst lapu.

3

Saraksti ir labā drukas kvalitātē (teksts ir labi salasāms).

4

Izdara atzīmi VGŽ par vēlētāju sarakstu pārbaudi.

Vēlēšanu iecirknim uzsākot darbu, sekretārs lietojumprogrammā „Balsis 2019” pilda VGŽ. Sekretāra prombūtnes laikā VGŽ pilda cits priekšsēdētāja pilnvarots komisijas loceklis.

VGŽ ir paredzēts, lai tajā atzīmētu svarīgāko par vēlēšanu sagatavošanu un norisi:

1. Iecirkņa darba sākšanas un beigšanas laikus.
2. Ziņas par vēlētāju sarakstu saņemšanu un pārbaudi.
3. Ziņas par vēlētāju svītrošanu no vēlētāju saraksta, ja saņemts CVK rīkojums.
4. Ziņas par citu iecirkņu vēlētājiem, kuri iepriekšējās balsošanas dienās nobalsoja iecirknī.
5. Ziņas par vēlēšanu kastu aizzīmogošanu, norādot drošības plombu numurus.
6. Ziņas par vēlēšanu aploksnēm (apzīmogoto aploksņu skaitu, ziņas par atkārtoti izsniegtajām aploksnēm).

VGŽ ir paredzēts, lai tajā atzīmētu svarīgāko par vēlēšanu sagatavošanu un norisi:

7. Reģistrētu vēlētāju iesniegumus par balsošanu atrašanās vietā.
8. Ziņas par vēlētāju aktivitāti un balsu skaitīšanas rezultātus.
9. Ziņas, kuras iecirknis sniedzis pašvaldības vēlēšanu komisijai vai CVK.
10. Starpgadījumus, kas notikuši iecirknī.
11. Ziņas par atbildēm, kas sniegtas uz vēlētāju vai novērotāju jautājumiem, sūdzībām u.c.

Kuras no aktivitātēm, Tavuprāt, komisijai noteikti ir jāatzīmē VGŽ?

Atbildes, kas sniegtas uz
vēlētāju un novērotāju
sūdzībām

Jā

Nē

Jāmin balsošanas aizslietņu
skaits, kas atrodas iecirknī

Jā

Nē

Laiks, kad iecirknis
sāk/beidz darbu

Jā

Nē

Apzīmogoto aplokšņu skaits

Jā

Nē

Papildu balsošanas iespējas

Kad iecirknis sagatavots vēlēšanām, aplūkosim, kādas ir balsošanas iespējas tiem vēlētājiem, kuri kādu iemeslu dēļ nevar ierasties vēlēšanu iecirknī vēlēšanu dienā.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu
likumā ir paredzētas vairākas
papildu balsošanas iespējas:

1

iepriekšējā balsošana un balsošana atrašanās vietā –
vēlētājiem Latvijas teritorijā,

2

balsošana pa pastu vai vēlēšanu iecirkņos ārvalstīs –
vēlētājiem ārpus Latvijas,

3

balsošana karavīriem un zemessargiem, kuri pilda
ienesta pienākumus starptautiskajās operācijās.

Balssana atrašanās vietā

No 20. maija līdz
vēlēšanu dienai vēlētāji
var pieteikties balssanai
savā atrašanās vietā.

Šo iespēju drīkst
izmantot:

1

vēlētāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar
balsot iecirknī,

2

slimojošu personu aprūpētāji,

3

vēlētāji ieslodzījuma vietās un īslaicīgās
aizturēšanas izolatoros.

Kā jādara, lai balsotu atrašanās vietā?

Lai pieteiktu balsošanu atrašanās vietā:

1. Jāuzraksta iesniegums;
2. Iesniegums jānogādā iecirknī, kura sarakstā vēlētājs reģistrēts.
3. Ja vēlētājs neatrodas sava iecirkņa teritorijā, iepriekšējās balsošanas dienās ir iespēja pieteikt balsošanu atrašanās vietai tuvākajā iecirknī. Vēlētāji slimnīcās var pieteikt balsošanu tuvākajā iecirknī arī vēlēšanu dienā.

Nogādāt iesniegumu iecirknī var vēlētāja uzticības persona. Uzticības persona vēlētāja vārdā drīkst iesniegumu aizpildīt arī iecirknī.

Iesniegumus balsošanai atrašanās vietā iecirkņi pieņems:

pirmdiena	otrdiena	trešdiena	ceturtdiena	piektdiena	sestdiena
20.maijs 17.00 - 20.00	21.maijs 9.00 - 12.00	22.maijs 17.00 - 20.00	23.maijs 9.00 - 12.00	24.maijs 10.00 - 16.00	25.maijs 7.00 - 12.00*

Atceries!

Iesniegumu balsošanai atrašanās vietā nav iespējams pieteikt pa telefonu.

Izņēmums ir gadījums, ja komisijas loceklis pazīst vēlētāju un ir vēlētāja uzticības persona.

*Ja iesniegums iecirknī saņemts:

1. Līdz vēlēšanu dienas plkst. 12.00
– to izpilda obligāti.
2. Vēlēšanu dienā pēc plkst. 12.00
– to izpilda, ja komisijas pārstāvjiem iespējams ierasties pie vēlētāja līdz iecirkņa slēgšanai, plkst. 20.00.

Kas drīkst balsot atrašanās vietā?

?

Kā Tev šķiet, vai vēlētājs drīkst pieteikt balsošanu atrašanās vietā, ja viņam negribas doties uz iecirkni vēlēšanu dienā?

Jā

Nē

?

Kā Tev šķiet, vai vēlētāja uzticības persona vēlētāja vārdā drīkst iecirknī aizpildīt iesniegumu par balsošanu mājās?

Jā

Nē

Kā reģistrēt iesniegumu?

Vēlētāju iesniegumus par balsošanu atrašanās vietā reģistrē VGŽ.

1
2

Pirms iecirkņa komisija reģistrē iesniegumu VGŽ, tai ir jāpārlicinās, ka:

1. vēlētājs ir iekļauts attiecīgā iecirkņa vēlētāju sarakstā;
2. iesniegumā norādītā vēlētāja atrašanās vietas adrese vēlēšanu dienā atbilst attiecīgajam iecirknim.

Svarīgi!

Ja vēlētājs nav iekļauts attiecīgā iecirkņa sarakstā, bet iesniegums ir saņemts iepriekšējās balsošanas dienā, iecirkņa komisija Vēlētāju datu apmaiņas sistēmā veic iecirkņa maiņu un iekļauj vēlētāju sava iecirkņa vēlētāju sarakstā.

Pieņemot iesniegumu, VGŽ atzīmē:

iesnieguma reģistrācijas numuru, datumu, laiku,

vēlētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu,

personas, kura iesniedza iesniegumu, vārdu, uzvārdu, personas kodu,

adresi, kur jāierodas komisijai, tālruna numuru, ja ir, durvju kodu vai citu nepieciešamo informāciju.

Iesnieguma veidlapa balsošanas pieteikšanai vēlētāja atrašanās vietā pieejama CVK mājaslapā www.cvk.lv Iesniegumu var rakstīt, gan aizpildot veidlapu, gan brīvā formā.

Vēlētājiem, kuri vēlēšanu dienā atrodas slimnīcā, ir iespēja piedalīties vēlēšanās neatkarīgi no tā, kura iecirkņa sarakstā viņi ir reģistrēti. Vēlētājiem, kuri uzturas ārvalstīs, ir iespēja balsot pa pastu. Visos šajos gadījumos vēlēšanu aploksne ar vēlētāja izraudzīto vēlēšanu zīmi tiek ievietota papildus aploksnē - reģistrācijas aploksnē.

Reģistrācijas aploksne

ir veids, kā nodrošināt iespēju vēlētājam balsot ārpus sava vēlēšanu iecirkņa teritorijas. Uz tās norāda ziņas par vēlētāju, tādēļ reģistrācijas aploksne dod iespēju anulēt vēlētāja balsojumu, ja ir saņemta informācija, ka vēlētājs jau nobalsojis, piemēram, iepriekšējās balsošanas laikā.

REĢISTRĀCIJAS APLOKSNE

Vēlētāja vārds (vārds)	<i>Pēteris</i>
Vēlētāja uzvārds	<i>Mednis</i>
Reģistrācijas aplokšņu numurs	<i>2 / 10</i>

Pieteikšanās balsošanai slimnīcā

Balsošanai slimnīcā drīkst pieteikties tie vēlētāji, kuri slimnīcā uzturas sava vai sava nepilngadīgā bērna veselības stāvokļa dēļ. Balsošana slimnīcā jāpiesaka no 20. līdz 25. maijam iecirknī, kurš nozīmēts apkalpot slimnīcu.

Balsošana slimnīcā tiks organizēta iepriekšējās balsošanas dienās, kā arī vēlēšanu dienā, ja vēlētājs slimnīcā būs ievietots pēc iepriekšējās balsošanas beigām.

Kas jāievēro, organizējot balsošanu slimnīcā vai sociālās aprūpes centrā?

Iecirkņa komisija, kas ir norīkota apkalpot vēlētājus slimnīcā vai sociālās aprūpes centrā, savlaicīgi:

noskaidro paredzamo balsotāju skaitu,

balsošanas sarīkošanas iespējas:
- lielā telpā, kuru var iekārtot kā iecirkni,
- vēlētāju istabās, palātās,
- nepieciešama iespēja nodrošināt balsošanu gan kopējā telpā, gan palātās.

nogādā iestādei CVK informatīvos materiālus,

informē vēlētājus par to, kā jāpiesakās balsošanai atrašanās vietā.

Organizējot balsošanu slimnīcā vai sociālās aprūpes centrā, obligāti jānodrošina balsošanas aizklātums.

Vēlētājam ir jānodrošina iespēja vēlēšanu zīmi aizpildīt un ievietot vēlēšanu aploksnē vienatnē. Izņēmums ir gadījums, ja vēlētājs lūdz uzticības personas palīdzību. Šajā gadījumā kabinē, balsošanas nodalījumā vai balsošanas telpā drīkst atrasties tikai vēlētājs un viņa uzticības persona. Pienākums ievērot vēlētāja tiesības balsot aizklāti ir arī novērotājiem. Vēlēšanu komisijas loceklis nedrīkst būt vēlētāja uzticības persona.

Iepriekšējā balsošana

Kā notiek iepriekšējā balsošana?

Iepriekšējā balsošana notiek trīs dienas pirms vēlēšanu dienas šādos laikos:

trešdiena	ceturtdiena	piektdiena
22. maijs 17.00 – 20.00	23. maijs 9.00 – 12.00	24. maijs 10.00 – 16.00

Iepriekšējās balsošanas laikā iecirknī

1. Jāatrodas priekšsēdētājam vai sekretāram, kā arī vismaz trim komisijas locekļiem;
2. Balsošanu drīkst novērot vēlēšanu novērotāji un plašsaziņas līdzekļu pārstāvji;
3. Balsošanai sagatavo atsevišķu vēlēšanu kasti.

22. maijā, iecirknim atveroties, priekšsēdētājs vai sekretārs vismaz trīs komisijas locekļu klātbūtnē pārliecinās, ka vēlēšanu kaste ir tukša. Kastes vāku nostiprina ar numurētām drošības plombām. VGŽ norāda, kad iecirknis atvērts un ka kaste ir aizzīmogota.

Kas drīkst balsot iepriekš?

Balsot iepriekš drīkst jebkurš vēlētājs, kurš nevarēs nobalsot vēlēšanu dienā.

Vēlētājs var balsot:

1. Savā iecirknī – tajā, kura vēlētāju sarakstā viņš iekļauts.
2. Jebkurā citā iecirknī, ja starp vēlētāja iecirkni un iecirkni, kurā viņš balso, ir iespējama vēlētāju sarakstā iekļauto ziņu elektroniska apmaiņa.

Svarīgi!

Ja vēlētāju sarakstā vēlētāja paraksta ailē ir paraksts vai atzīme „izslēgts” – vēlētājs balsot NEDRĪKST.

Komisijas loceklis:

1. pārliecinās, ka vēlētājs ir iekļauts attiecīgā iecirkņa vēlētāju sarakstā,
2. vēlētāja paraksta ailē nav paraksta, atzīmes „izslēgts”, „mainīts iecirknis”, atzīmes par balsošanu atrašanās vietā vai atzīmes „pa pastu”,

Iecirkņa maiņa

Ja vēlētāja paraksta ailē ir atzīme „mainīts iecirknis”, komisija Vēlētāju datu apmaiņas sistēmā veic iecirkņa maiņu un iekļauj vēlētāju sava iecirkņa vēlētāju sarakstā.

Ja vēlētāja paraksta ailē ir atzīme:

1

„pa pastu” - vēlētājs drīkst balsot, bet vēlētāja vārds, uzvārds, personas kods un kārtas numurs vēlētāju sarakstā ierakstāms VGŽ un nosūtāms iecirkņa komisijai balsošanai pa pastu.

2

ka vēlētājs pieteicies balsot atrašanās vietā – jāpārliecinās, ka vēlētājs jau nav nobalsojis. Ja vēlētājs nav balsojis, iesniegumu par balsošanu atrašanās vietā anulē, un vēlētājs drīkst balsot.

Pēc tam komisijas loceklis:

1

vēlētāju saraksta iepriekšējās balsošanas ailē „IEPR” izdara atzīmi (x) par vēlētāja piedalīšanos vēlēšanās,

2

lūdz vēlētāju parakstīties par balsošanas materiālu saņemšanu,

3

izsniedz vēlētājam vienu aploksni un vienu vēlēšanu zīmju komplektu.

Kā Tev šķiet, kad vēlētājam nedrīkst ļaut iepriekš balsot?

Ja vēlētāju sarakstā ailē „Vēlētāja paraksts” ir ieraksts „izslēgts”

Ja aile „Vēlētāja paraksts” ir tukša

Ja ailē „Vēlētāja paraksts” ir ieraksts „mainīts iecirknis”

Ja ailē „Vēlētāja paraksts” ir vēlētāja paraksts

Ja ailē „Vēlētāja paraksts” ir atzīme „pa pastu”

Kā noslēdz iepriekšējo balsošanu?

Katru dienu pēc balsošanas beigām iecirkņa komisija obligāti:

1

ar numurētu drošības plombu aizzīmogo vēlēšanu kastes spraugu tā, lai kastē nevarētu iemest jaunas vēlēšanu aplokšnes vai izņemt tur esošās aplokšnes,

2

saskaita pāri palikušās un vēlētājiem izsniegtās sabojātās aplokšnes,

3

saskaita, cik vēlētāju nobalsojuši iepriekš.

Vēlētāju sarakstā saskaita vēlētāju parakstus un atzīmes „x” ailē „IEPR”.

Visas ziņas par kopējo iepriekšējā balsošanā nobalsojušo vēlētāju skaitu paziņo CVK, ierakstot tās VGŽ.

Ko dara pēdējā iepriekšējās balsošanas dienā?

Pēdējā iepriekšējās balsošanas dienā, 24. maijā, komisija:

1

aizzīmogo iepriekšējās balsošanas kasti un novieto to glabāšanai līdz balsu skaitīšanai vēlēšanu dienā, slēdz vēlētāju saraksta aili „IEPR”;

2

Slēdz vēlētāju saraksta aili „IEPR”:

1. Katrā vēlētāju saraksta lapā saskaita parakstus un atzīmes „x” ailē „IEPR”.
2. Katras lapas kopējo balsotāju skaitu ieraksta tam paredzētajā vietā lapas apakšā.
3. Saskaita, cik vēlētāju pavisam nobalsojuši iepriekš.
4. Šīs ziņas nekavējoties paziņo CVK, ierakstot tās VGŽ.

Vēlētāju datu apmaiņa iepriekšējā balsošanā

Līdz šim jau noskaidrojām, ka iepriekšējās balsošanas dienās 22., 23. un 24. maijā vēlētāji, kuri nevarēs nobalsot savā vēlēšanu iecirknī, var balsot jebkurā citā Latvijas iecirknī.

Šo iespēju var izmantot, ja:

1

vēlētājs nav nobalsojis iepriekš savā iecirknī vai atrašanās vietā.

2

starp iecirkni, kura sarakstā vēlētājs iekļauts, un iecirkni, kurā vēlētājs ieradīs balsot, ir iespējama elektroniska ziņu apmaiņa, kas veicama Vēlētāju datu apmaiņas (VDA) sistēmā.

Atceries!

Šo iespēju var izmantot tikai iepriekšējās balsošanas dienās!

Vēlētāju datu apmaiņas sistēma ir CVK lietojumprogramma, ar kuru iespējams veikt iecirkņa maiņu iepriekšējās balsošanas dienās, nodrošinot principa „viens vēlētājs – viena balss” ievērošanu.

Iecirkņa komisijas priekšsēdētājs norīko vienu komisijas locekli vai darbinieku veikt vēlētāju datu apmaiņu ar citiem vēlēšanu iecirkņiem.

Kā veikt vēlētāju datu apmaiņu?

Ja vēlētājs vēlas balsot iecirknī, kura vēlētāju sarakstā nav iekļauts, rīkojas šādi:

1

VDA sistēmā ieraksta vēlētāja personas kodu vai personu apliecinošā dokumenta numuru.

2

Sistēma atrod, kura iecirkņa vēlētāju sarakstā vēlētājs iekļauts un norāda vēlētāja kārtas numuru sarakstā un lapas numuru, kur šis ieraksts atrodams.

3

VDA sistēmā nosūta pieprasījumu vēlētāja iecirknim pārliecināties, vai vēlētājs jau nav nobalsojis.

Saņemot atbildi no vēlētāja iecirkņa, kas arī pieņāks VDA sistēmā, rīkojas šādi:

Ja vēlētājs NAV nobalsojis:

1. Apstiprina iecirkņa maiņu VDA sistēmā.
2. Ieraksta atsevišķā vēlētāju saraksta veidlapā sistēmas norādīto vēlētāju saraksta lapas numuru, vēlētāja kārtas numuru, vārdu, uzvārdu un personas kodu.
3. Vēlētājs parakstās vēlētāju sarakstā.
4. Vēlētājam izsniedz vienu vēlēšanu aploksni un zīmju komplektu.

Ja vēlētājs NAV nobalsojis, bet ir pieteicies balsot pa pastu:

1. Apstiprina iecirkņa maiņu VDA sistēmā.
2. Ieraksta atsevišķā vēlētāju saraksta veidlapā sistēmas norādīto vēlētāju saraksta lapas numuru, vēlētāja kārtas numuru, vārdu, uzvārdu un personas kodu.
3. Vēlētāja paraksta ailē izdara atzīmi „pa pastu”.
4. VGŽ sadaļā par vēlētājiem, kuri pieteikušies balsot pa pastu, ieraksta vēlētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu un kārtas numuru vēlētāju sarakstā.
5. Vēlētājs parakstās vēlētāju sarakstā.
6. Vēlētājam izsniedz vienu vēlēšanu aploksni un zīmju komplektu.

Ja vēlētājs IR nobalsojis vai vēlētāju saraksta paraksta ailē ir atzīme „izslēgts” – iecirkņa maiņu neveic un balsošanas iespēju atsaka.

Ja pieprasījuma nosūtīšana VDA sistēmā nav iespējama tehnisku iemeslu dēļ – iecirkņa maiņu neveic un balsošanas iespēju atsaka.

Iecirkņa komisija nekavējoties informē pašvaldības vēlēšanu komisiju un CVK, ka tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams veikt vēlētāju datu apmaiņu.

Līdzīgi iecirkņa maiņu VDA sistēmā iepriekšējās balsošanas dienās veic tiem vēlētājiem, kuri pieteikuši balsošanu savai atrašanās vietai tuvākajā iecirknī, bet neatrodas sava iecirkņa teritorijā.

Iecirkņa maiņas pieprasījumu VDA sistēmā iespējams reģistrēt līdz iecirkņa darba laika beigām:

trešdiena

ceturtdiena

piektdiena

22.maijā
līdz 20.00

23.maijā
līdz 12.00

24. maijā
līdz 16.00

Iecirkņa komisija, kuras sarakstā vēlētājs reģistrēts, saņemot informācijas pieprasījumu VDA sistēmā, rīkojas šādi:

1

Pārbauda, vai iecirkņa vēlētāju sarakstā attiecīgajā vēlētāju saraksta lapā nav paraksta par notikušu balsojumu.

2

Jā paraksta nav:

①

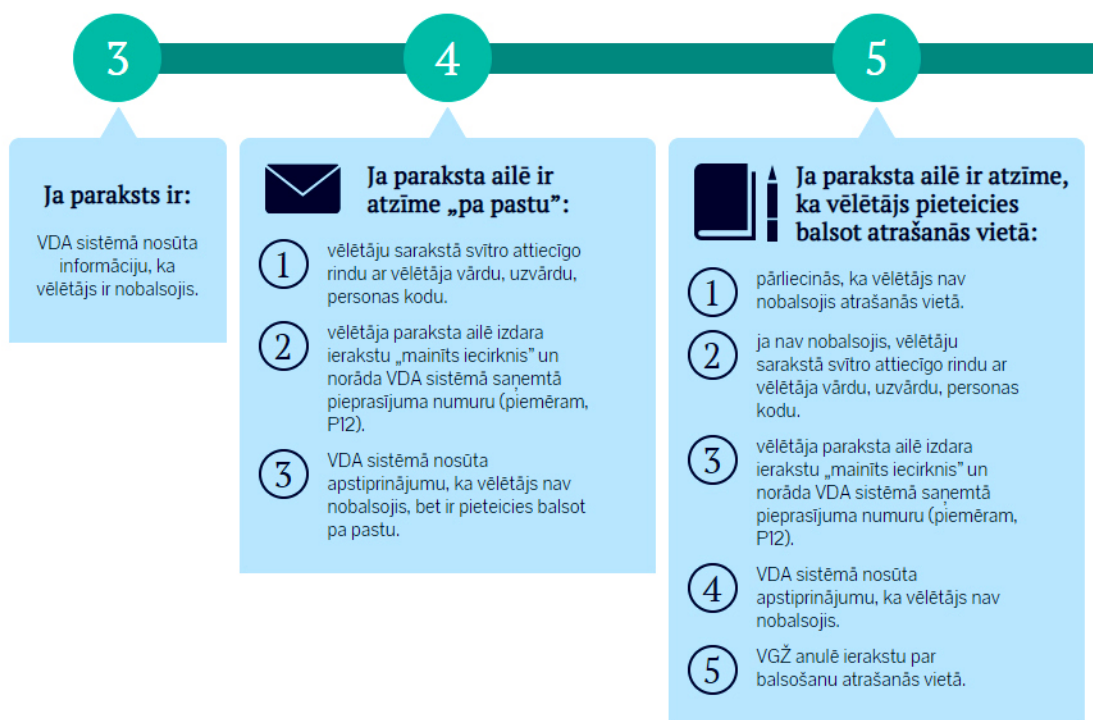
vēlētāju sarakstā svītro attiecīgo rindu ar vēlētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu.

②

vēlētāja paraksta ailē izdara ierakstu „mainīts iecirknis” un norāda VDA sistēmā saņemtā pieprasījuma numuru (piemēram, P12).

③

VDA sistēmā nosūta apstiprinājumu, ka vēlētājs nav nobalsojis.

Katru dienu pēc balsošanas beigām, VGŽ atjauno informāciju par:

- iecirkņa vēlētāju sarakstā no citiem iecirkņiem pārreģistrēto vēlētāju [kopskaitu](#).
- iecirkņa vēlētāju sarakstā svītroto personu [kopskaitu](#).

Šajā skaitā jāiekļauj visi atbilstošie vēlētāju saraksta ieraksti, ne tikai attiecīgās dienas ieraksti.

[Lasīt nākamo daļu!](#)

2. Vēlēšanu diena

Veicamie darbi pirms iecirkņa atvēršanas

Komisijas locekļu un darbinieku pienākumi

Vēlēšanu diena ir klāt!

Pirms tiks atvērti vēlēšanu iecirkņi, noskaidrosim, kādi pienākumi ir katram, kas strādā vēlēšanu komisijā.

Priekšsēdētājs

Sadala iecirknī veicamos pienākumus, atbild par vēlēšanu norisi iecirknī, apmāca komisijas locekļus un darbiniekus, iepazīstina viņus ar darba drošības, personu datu drošības un ugunsdrošības prasībām, iepazīstina viņus ar darba drošības, personu datu drošības un ugunsdrošības prasībām, pārliecinās, ka iecirknī ir viss nepieciešamais vēlēšanu sarīkošanai, pārbauda balsu skaitīšanu, atbild par iecirknī esošajām materiālajām vērtībām.

Sekretārs

Pilda VGŽ, atbild par iecirkņa komisijas balsu skaitīšanas protokolu un citiem dokumentiem, gatavo atbildes uz vēlētāju, novērotāju sūdzībām.

Komisijas loceklis pie iecirkņa ieejas

Pārbauda vēlētāju personu apliecinošos dokumentus. Palīdz vēlētājiem noskaidrot kārtas numuru alfabētiskajā vēlētāju sarakstā. Neielaiž iecirknī nepiederošas personas.

Komisijas locekļi, kuri reģistrē balsotājus

Pārbauda vēlētāju personu apliecinošos dokumentus, reģistrē vēlētājus balsotāju sarakstā, seko, lai balsotāji parakstītos vēlētāju sarakstā, izdara atzīmes vēlētāju sarakstā, izsniedz vēlētājiem zīmju komplektu un aploksni.

Novērotāji un plašsaziņas līdzekļu pārstāvji

Netraucējot iecirkņa komisijas darbu, seko līdzi vēlēšanu norisei un balsu skaitīšanai

Darbinieki

Darbinieki jeb iecirkņa komisijas locekļa pienākumu izpildītāji tiek pieaicināti palīdzēt komisijas darbā, ja tiek plānots liels balsotāju skaits (vairāk nekā 1000 balsotāju). Pilda priekšsēdētāja uzdoto, bet nevar aizvietot komisijas priekšsēdētāju vai sekretāru un piedalīties lēmumu pieņemšanā.

Komisijas loceklis pie vēlēšanu kastes

Raugās, lai vēlētāji neaizmirst kastē iemest aploksnes. Uzmana, lai kaste netiktu pārvietota un tajā netiktu mesti citi priekšmeti.

Novērotājs ar savu rīcību nedrīkst traucēt vēlētājus balsot, iejaukties komisijas darbā, norādīt, kā organizējams balsošanas process vai balsu skaitīšana. Novērojot iespējamu pārkāpumu, jāvēršas pie iecirkņa komisijas priekšsēdētāja, kurš atbild uz sūdzību un sniegto atbildi ieraksta VGŽ. Ja skaidrojums, situācijas risinājums novērotāju neapmierina, novērotājam ir tiesības iesniegt sūdzību pašvaldības vēlēšanu komisijai vai CVK.

Novērotāji un viņu pienākumi

Tagad, kad Tu zini, kādi ir vēlēšanu komisijas pienākumi, noskaidrosim, kādi ir novērotāju uzdevumi vēlēšanās. Novērotājs, netraucējot iecirkņa darbu, raugās, vai vēlēšanas norit atbilstoši vēlēšanu likumam un CVK. [Tātad novērotājs seko līdzi:](#)

Vai ...

1 -

Vēlēšanu komisija ir neitrāla attiecībā uz visām partijām un partiju apvienībām.

2 -

Iecirknī tiek nodrošināta aizklāta balsošana.

3 -

Tiek aizīmogotas vēlēšanu kastes.

4 -

Balsošana un balsu skaitīšana atbilst likumā un instrukcijās noteiktajai kārtībai.

5 -

Vēlēšanu iecirknī nenotiek nekārtības vai rezultātu viltošana.

6 -

Iecirknī un 50 m no iecirkņa ieejas komisija, vēlētāji, citi novērotāji vai žurnālisti neaģitē.

Kas drīkst novērot vēlēšanas?

1. EP vēlēšanām kandidātu sarakstus iesniegušo partiju un partiju apvienību pilnvarotie pārstāvji.
2. CVK pilnvarotie pārstāvji.
3. Pašvaldību vēlēšanu komisiju pilnvarotie pārstāvji.
4. CVK un pašvaldību vēlēšanu komisiju locekļi.
5. Plašsaziņas līdzekļu pārstāvji.

Deputātu
kandidāti nedrīkst
būt novērotāji

No katras partijas, partiju apvienības iecirknī vienlaikus drīkst uzturēties ne vairāk kā divi novērotāji.

Novērotāju pilnvarojumi

Kāds pilnvarojums nepieciešams partijas vai partiju apvienības novērotājam?

Šiem novērotājiem nepieciešams partijas vai partijas apvienības valdes ar pilnvaras devēja parakstu apliecināts pilnvarojums. Pilnvarojumā jānorāda partijas vai partiju apvienības nosaukums, dokumenta sagatavošanas vieta, datums, pilnvarotās personas vārds, uzvārds, personas kods.

Kā notiek novērotāja reģistrācija?

- 1 Novērotājs ierodas iecirknī.
- 2 Uzrāda **priekšsēdētājam pilnvarojumu** un personu apliecinošu dokumentu.
- 3 Novērotāju reģistrē **VGŽ**.
- 4 Novērotājam pret pilnvarojumu izsniedz **novērotāja apliecību**.

Vēlēšanu komisiju locekļiem jāuzrāda komisijas locekļa apliecība, plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem – dokuments, kas apliecina, kādu plašsaziņas līdzekli žurnālists pārstāv.

VGŽ ieraksta novērotāja vārdu, uzvārdu, kādu sarakstu, plašsaziņas līdzekli vai institūciju novērotājs pārstāv, kā arī ierašanās un aiziešanas laiku.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas NOVĒROTĀJS 2019. gada 25. maijā

vēlēšanu iecirkņa numurs

vārds, uzvārds

Novērotāja
kartes Nr.

Tu esi novērotājs un Tev rodas aizdomas par iespējamu pārkāpumu balsošanas procesā. Kā tu rīkosies?

Mēģināšu novērst pārkāpumu saviem spēkiem.

Jā

Nē

Par iespējamo pārkāpumu informēšu savus sekotājus Facebook vai tviterī. Norādīšu komisijai, kā pareizi organizēt balsošanas procesu.

Vērsīšos pie komisijas priekšsēdētāja, kura pienākums ir sūdzību risināt un atbildi ierakstīt VGŽ.

Jā

Nē

Ieteikšu vēlētājiem doties balsot uz citu iecirkni.

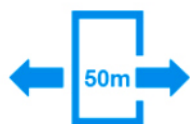
Jā

Nē

Jā

Nē

Kā novērotājam jārīkojas, pamanot pārkāpumu?

Par kārtību iecirknī un 50 m no tā ieejas atbild priekšsēdētājs.

Viņš raugās, lai iecirknī un pie iecirkņa nenotiktu aģitācija vai citi vēlēšanu pārkāpumi.

Ja pamani, ka iecirknī vai tā tuvumā notiek aģitācija vai citi pārkāpumi, nekavējoties informē priekšsēdētāju!

Ja uzzini par iespējamu balsu pirkšanu vai vēlēšanu rezultātu viltošanu, nekavējoties sazinies ar Valsts policiju 110 vai Valsts Drošības dienestu un informē priekšsēdētāju!

Fotografēšana un filmēšana iecirknī

Uzturoties vēlēšanu iecirknī, vēlēšanu komisijai, novērotājiem un vēlētājiem ir jāievēro daži fotografēšanas un filmēšanas nosacījumi:

-
- 1 Fotografēt, filmēt atļauts privātām vajadzībām.
 - 2 Novērotājiem fotografēt, filmēt atļauts, lai dokumentētu svarīgākos posmus vēlēšanu iecirkņu darbībā (piemēram, kastu drošības plombu numurus utml.).
 - 3 Iecirknī nav atļauts veikt nepārtrauktu filmēšanu.
 - 4 Aizliegts fotografēt, filmēt balsotāju sarakstus u.c. dokumentus, kur iekļauti personas dati.
 - 5 Bez vēlētāja piekrišanas, aizliegts ievietot internetā foto, videomateriālus, kuros redzams šis vēlētājs.
 - 6 Fotografējot un filmējot OBLIGĀTI jāievēro balsošanas aizklātums. Tas nozīmē, ka nedrīkst uzņemt tādu foto vai video materiālus, kas attēlo, kā konkrētā persona balsojusi.

Uzdevums

?

Vai minētajā situācijā ir ievērots balsošanas aizklātums?

Novērotājs nepārtraukti filmē visu iecirknī notiekošo.

Ir

Nav

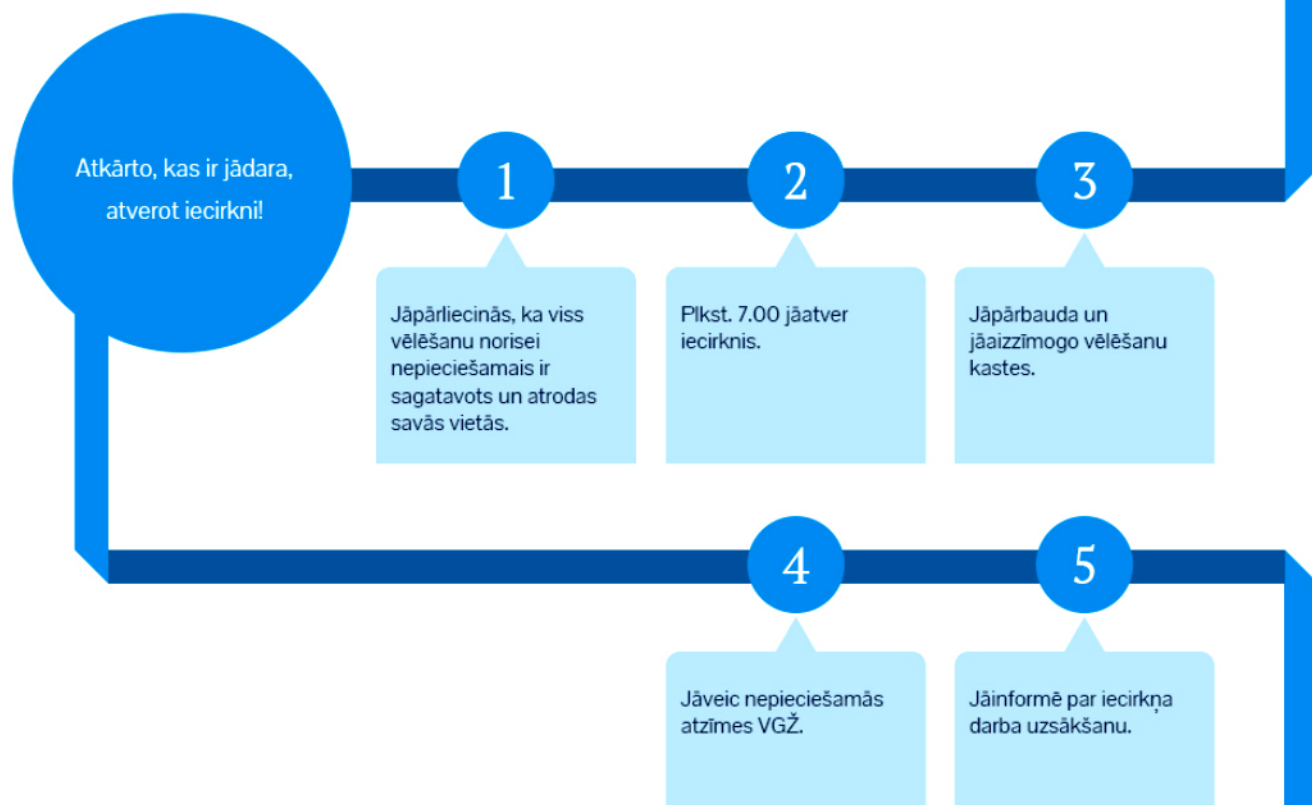
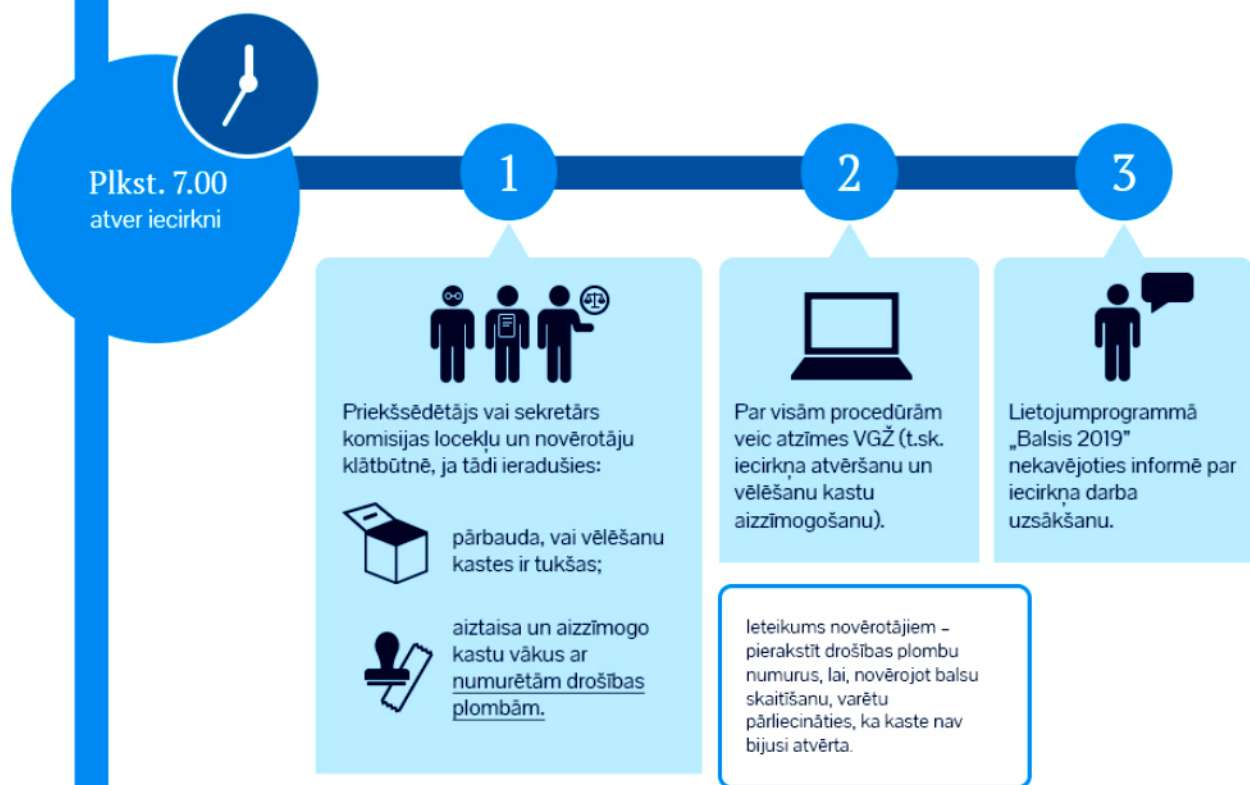
Iecirknī nav aizslietņu un balsošanas kabīņu ar aizkariem.

Ir

Nav

Iecirkņa atvēršana

Balsotāju reģistrācija

Vēlētāju reģistrācija un balsošanas dokumenti

Vēlētāju reģistrācija ir nozīmīga balsošanas procesa daļa, kas nodrošina to, ka katram vēlētājam ir tikai viena balss.

EP vēlēšanās vēlētāju uzskaitē izmanto iepriekš sastādītus vēlētāju sarakstus. Katram vēlētājam vēlēšanu dienā jābalso tajā iecirknī, kura vēlētāju sarakstā viņš iekļauts.

Vēlētāji EP vēlēšanās var piedalīties, uzrādot personu apliecinošu dokumentu – pasi vai personas apliecību.

Vēlētājs, kurš ir citas ES dalībvalsts pilsonis, papildus uzrāda Latvijā izsniegtu ES pilsoņa reģistrācijas apliecību vai ES pilsoņa pastāvīgās uzturēšanās apliecību.

Vēlētāju pārbaude pie iecirkņa ieejas

Komisijas loceklis, kurš pārbauda vēlētāju dokumentus pie iecirkņa ieejas:

1

pēc pasa vai personas apliecības pārlicinās, vai atnākusī persona ir vēlētājs.

2

pārbauda, vai vēlētāja pasei, personas apliecībai nav beidzies derīguma termiņš,

3

pārlicinās, vai vēlētājs ir attiecīgā iecirkņa vēlētājs,

4

palīdz noskaidrot vēlētāja kārtas numuru vēlētāju sarakstā un norāda, pie kura reģistrācijas galda vēlētājs var saņemt vēlēšanu materiālus.

Uzrāda Latvijas pilsoņa vai citas ES dalībvalsts pilsoņa pasi vai personas apliecību, ir vismaz 18 gadus vecs.

Vēlētāju, kurš fizisku trūkumu dēļ pats nevar parakstīties balsotāju sarakstā vai izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē, drīkst pavadīt viņa ģimenes loceklis vai uzticības persona. Šī persona nedrīkst būt attiecīgās iecirkņa komisijas loceklis vai darbinieks.

Kā jāreģistrē balsotāji?

Kad vēlētājs pieiet pie reģistrācijas galda, komisijas loceklis lūdz vēlētājam uzrādīt personu apliecinošu dokumentu – pasi vai personas apliecību.

Reģistrējot vēlētāju,
komisijas loceklis:

1

Pārlicinās, ka vēlētājs ir iekļauts iecirkņa vēlētāju sarakstā,

2

Vēlētāja paraksta ailē nav paraksta, atzīmes „izslēgts”, „mainīts iecirknis”, atzīmes par balsošanu atrašanās vietā vai atzīmes „pa pastu”.

Ja vēlētāja paraksta ailē ir atzīmes „izslēgts”, „mainīts iecirknis” vai paraksts – vēlētājs balsot NEDRĪKST.

Ja vēlētāja paraksta
ailē ir atzīme:

1

„pa pastu” - vēlētājs drīkst balsot, bet vēlētāja vārds, uzvārds, personas kods un kārtas numurs vēlētāju sarakstā ierakstāms VGŽ un nosūtāms iecirkņa komisijai balsošanai pa pastu,

2

ka vēlētājs pieteicies balsot atrašanās vietā – jāpārlicinās, ka vēlētājs jau nav nobalsojis. Ja vēlētājs nav balsojis, ierakstu par balsošanu atrašanās vietā anulē, un vēlētājs drīkst balsot.

Pēc tam komisijas
loceklis:

1

attiecīgajā ailē „IEC.” izdara atzīmi (x) par vēlētāja piedalīšanos vēlēšanās,

2

lūdz vēlētāju parakstīties par balsošanas materiālu saņemšanu,

3

izsniedz vēlētājam vienu aploksni un vienu vēlēšanu zīmju komplektu.

?

Kā Tev šķiet, kurš no vēlētājiem drīkst balsot?

Agnija, kurai ailē „Vēlētāja paraksts” ir rakstīts „izslēgts”.

Drīkst

Nedrīkst

Daina, kurai ailē „Vēlētāja paraksts” ir tukša.

Drīkst

Nedrīkst

Ivo, kuram ailē „Vēlētāja paraksts” ir rakstīts „mainīts iecirknis”.

Drīkst

Nedrīkst

Sergejs, kuram ailē „Vēlētāja paraksts” ir vēlētāja paraksts.

Drīkst

Nedrīkst

?

Kā Tev šķiet, kurš no vēlētājiem nedrīkst balsot attiecīgajā iecirknī?

Marianna, kura nav iekļauta iecirkņa sarakstā.

Drīkst

Nedrīkst

Žanis, kuram vēlētāju sarakstā paraksta ailē ir atzīme „mainīts iecirknis”.

Drīkst

Nedrīkst

Katrīna, kuras paraksta ailē ir atzīme par to, ka viņa pieteikusies balsot mājās, bet komisija ir pārliecinājusies, ka

Drīkst

Nedrīkst

Renāte, kura nevar uzrādīt pa pastu saņemto paziņojumu ar informāciju par to, kura iecirkņa vēlētāju

Drīkst

Nedrīkst

Ko darīt, ja uz iecirkni atnāk vēlētājs, kurš pieteicies balsot atrašanās vietā?

Atzīme par balsošanu atrašanās vietā

Ja vēlētāju sarakstā vēlētāja paraksta ailē ir atzīme par balsošanu atrašanās vietā, vēlētājam drīkst atļaut balsot tikai gadījumā, ja vēlētājs jau nav nobalsojis savā atrašanās vietā.

1

Šajā situācijā jāsazinās ar komisijas pārstāvjiem, kuri devušies izbraukumā pie vēlētājiem un jādūz pārbaudīt ieraksti balsotāju sarakstā vēlētāju atrašanās vietā.

2

Ja tiek saņemts apstiprinājums, ka vēlētājs atrašanās vietā nav nobalsojis, ierakstu par pieteikšanos balsot atrašanās vietā anulē, un vēlētājs drīkst balsot iecirknī.

Ko darīt, ja uz iecirkni atnāk vēlētājs, kurš pieteicies balsot pa pastu?

Atzīme „pa pastu”

Ja vēlētāju sarakstā vēlētāja paraksta ailē ir atzīme „pa pastu”, bet vēlētājs saka, ka vēlas balsot iecirknī, viņš drīkst balsot iecirknī. VGŽ ir jāieraksta šī vēlētāja vārds, uzvārds, personas kods un kārtas numurs un jāinformē iecirkņa komisija balsošanai pa pastu.

Kas vēl jāzina, reģistrējot balsotājus?

Komisijas locekļiem, kuri reģistrē balsotājus, jāņem vērā:

Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas aploksnē un aploksnē aizīmēšanas šo vēlēšanu zīmi ir sabojājis, iecirkņa komisija viņam izsniedz jaunas visu kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes. Iepriekš izsniegtās zīmes paliek vēlētāja rīcībā.

Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas aploksnē un aploksnē aizīmēšanas ir sabojājis vēlēšanu aploksni, iecirkņa komisijai viņam izsniedz jaunu aploksni. Vēlētājs parakstās par jaunas aploksnē saņemšanu. Sabojāto aploksni nodod iecirkņa komisijai. Vēlētāju sarakstā un VGŽ izdara atzīmi par atkārtoti izsniegto aploksni, norādot vēlētāja kārtas numuru.

Vēlētāju ar īpašām vajadzībām apkalpošana

Ja vēlētājs fizisku trūkumu dēļ pats nevar parakstīties vēlētāju sarakstā vai izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē, to drīkst darīt vēlētāja uzticības persona.

Šādā gadījumā
VGŽ ieraksta:

1

Vēlētāja kārtas numuru vēlētāju sarakstā,

2

Uzticības personas vārdu, uzvārdu un personas kodu. Ja uzticības persona nav Latvijas pilsonis, norāda peronu apliecinošā dokumenta nosaukumu, izdevējieskādi un numuru.

Vēlētāja uzticības persona nedrīkst būt attiecīgās iecirkņa komisijas loceklis vai iecirkņa komisijas darbinieks.

?

Tu esi iepazinies ar vēlētāju reģistrācijas kārtību.
Norādi, kuras darbības nav pareizas.

Vispirms ir jāizsniedz
vēlētājam aploksne un
zīmju komplekts

Jā

Nē

Jāpārliedz, ka balsotājs
uzrāda derīgu pasi vai
personas apliecību

Jā

Nē

Atzīmi (x) pie vēlētāja vārda
drīkst likt, ja vēlētājs var
balsot šajā iecirknī

Jā

Nē

Jāpārliedz, ka vēlētāja
paraksta ailē nav paraksta,
atzīmes „izslēgts”, „mainīts
iecirknis”, atzīmes par
balsošanu atrašanās vietā
vai atzīmes „pa pastu”

Jā

Nē

Ziņu par vēlētāju aktivitāti apkopošana

Vēlēšanu dienā iecirknī jāapkopo statistika par vēlētāju aktivitāti.

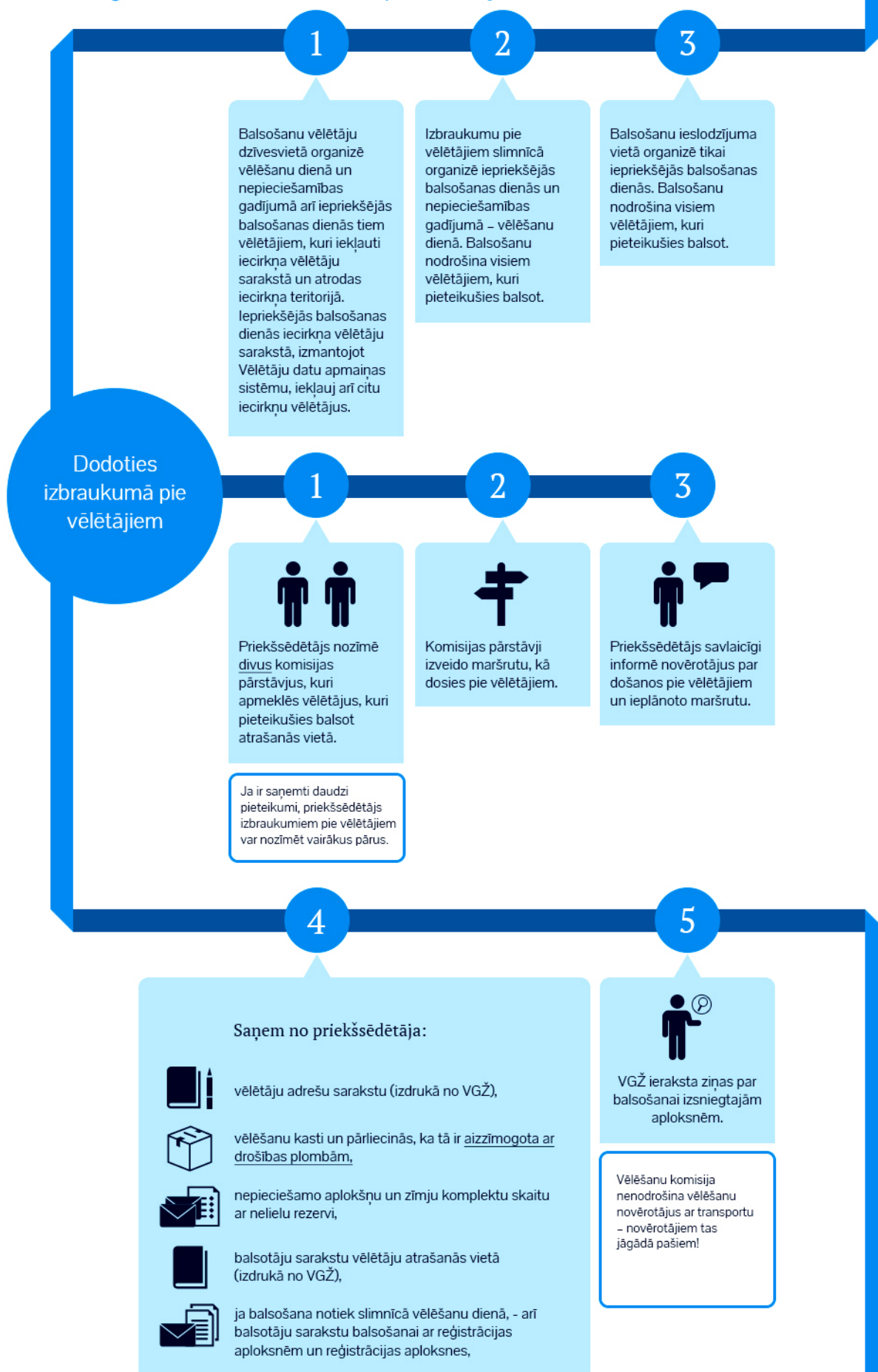

Pulksten 8.00, 12.00 un 16.00

šīs ziņas ieraksta VGŽ un nosūta
CVK lietojumprogrammā
“Balsis2019”.

Balsošana vēlētāja atrašanās vietā

Kā sagatavoties izbraukumam pie vēlētajiem?

Kas jādara, ierodoties pie vēlētāja?

Kad komisijas locekļi ierodas pie vēlētāja, kurš pieteicies balsot savā atrašanās vietā, jāveic šādas darbības:

-
- 1 Jālūdz vēlētajam uzrādīt pase vai personas apliecība.
 - 2 Jāpārlicinās, ka balsotājs ir vēlētais, kurš ierakstīts balsotāju sarakstā vēlēšanu atrašanās vietā.
 - 3 Jālūdz vēlētais parakstīties balsotāju sarakstā.
 - 4 Jāizsniedz vēlētajam viena aploksne un viens vēlēšanu zīmju komplekts.

Ja vēlēšanu dienā balsošana notiek slimnīcā, tiek noformēta reģistrācijas aploksne, kurā vēlētais ievieto vēlēšanu aploksni, aizlīmē to un ievieto kastē. Noslēdzot balsošanu, komisijas locekļiem ir jānoslēdz vēlēšanu saraksts.

Kas jāievēro, balsojot atrašanās vietā?

Balsošanas aizklātums

Balsojot atrašanās vietā, jānodrošina balsošanas aizklātums – iecirkņa komisijai jāļauj vēlētajam izdarīt sava izvēle vienatnē.

Vēlētāja atrašanās vieta ir viņa privātā telpa, tāpēc vēlētajam ir tiesības atteikties novērotājiem tajā ienākt.

Vēlētāja dzīvesvietā fotografēt un filmēt ir atļauts, tikai saņemot vēlētāja piekrišanu.

Slimnīcās un sociālās aprūpes centros filmēt un fotografēt vēlētajus ir aizliegts.

Ja vēlētais fizisku trūkumu dēļ pats nevar parakstīties balsotāju sarakstā un aizpildīt vēlēšanu zīmi, tad to pēc vēlētāja lūguma drīkst darīt viņa uzticības persona.

Šajā gadījumā balsotāju sarakstā tam paredzētajā vietā norāda uzticības personas vārdu, uzvārdu, personas kodu.

Ja uzticības persona nav Latvijas pilsonis, tad arī personu apliecinošā dokumenta nosaukumu, izdevējiesādai un numuru.

Balsošanas beigu laiks

Balsošana atrašanās vietā vēlēšanu dienā notiek līdz iecirkņu slēgšanai plkst. 20.00.

Kas jādara, atgriežoties no izbraukuma pie vēlētājiem?

Vēlēšanu dienā, atgriežoties iecirknī no izbraukuma, veicamās darbības atšķiras atkarībā no tā, vai balsošana organizēta vēlētāju dzīvesvietā vai iestādē.

No izbraukuma citur

1. Jānodod priekšsēdētājam vēlēšanu kaste, balsotāju saraksts un pāri palikušie balsošanas materiāli.
2. Priekšsēdētājs komisijas klātbūtnē ar drošības plombu aizzīmogo kastes spraugu.
3. VGŽ ieraksta ziņas par pāri palikušajām un sabojātajām aploksnēm, kā arī min iemeslus, kāpēc kādi vēlētāji, kas bija pieteikušies balsot atrašanās vietā, nav nobalsojuši.
4. Atbilstoši ierakstiem balsotāju sarakstā, izdara atzīmes iecirkņa vēlētāju sarakstā. Par katru vēlētāju, kurš ir nobalsojis savā atrašanās vietā, komisijas loceklis, kurš apkalpoja šo vēlētāju, vēlētāju sarakstā izdara atzīmi (x) ailē „MĀJĀ” un parakstās šā vēlētāja paraksta ailē. Tā komisijas loceklis apliecina, ka vēlētājs ir nobalsojis savā atrašanās vietā.

No slimnīcas

VGŽ jāatzīmē, ka saraksts noslēgts, norāda slimnīcā nobalsojušo vēlētāju kopskaitu un ziņas par pāri palikušajām un sabojātajām vēlēšanu aploksnēm.

Vēlētāju datu apmaiņas sistēmā pārbauda, vai visi slimnīcā ar reģistrācijas aploksnēm balsojušie ir vēlētāji.

Vai balsotājs ir iekļauts Vēlētāju reģistrā?

Jā

Nē

Reģistrēts vēlēšanu iecirknī Latvijā

- vēlētāju sarakstā balsošanai slimnīcā norāda vēlētāja iecirkņa numuru un vēlētāja kārtas numuru iecirknī

Reģistrēts balsošanai pa pastu

- vēlētāju sarakstā balsošanai slimnīcā norāda „no ārzemēm pa pastu”

Ja balsotājs nav iekļauts Vēlētāju reģistrā - svītro balsotāju no vēlētāju saraksta balsošanai slimnīcā un ailē „Atzīme par reģistrācijas aploksnis derīgumu” izdara ierakstu „nav”.

Komisija nosūta paziņojumu pasta balsošanas iecirknim par vēlētājiem, kuri nobalsoja slimnīcā, bet iepriekš bija pieteikušies balsot pa pastu.

Uzdevums

?

Apmeklējot balsotājus mājās, kad jāaizzīmogo
vēlēšanu kastes sprauga?

Katru reizi, kad
balsotājs iemet
vēlēšanu aploksni
kastē.

Pēc tam, kad
nobalsojis pēdējais
apmeklētais vēlētajs.

Vēlēšanu iecirknī pēc
atgriešanās no
izbraukuma.

Kā tiek slēgts iecirknis?

Pl. 20.00

25. maijs

Vēlēšanas noslēdzas

Tomēr pēc plkst. 20.00 jāļauj
nobalsot visiem vēlētajiem, kuri
balsošanas telpās ieradušies
līdz plkst. 20.00.

Pēc tam komisija
sagatavo telpas balsu
skaitīšanai.

Uzdevums

?

Kā Tu ieteiktu rīkoties, ja vēlēšanu dienā plkst. 19.57 iecirknī
ierodas vēlētajs, kurš vēlas balsot?

Viņš nedrīkst balsot,
jo līdz iecirkņa
slēgšanai ir palikušas
tikai dažas minūtes.

Viņam jāļauj nobalsot

Viņam var ļaut balsot,
bet jāinformē, ka
vēlēšanu aploksni
kastē jāpaspēj
iemest līdz plkst.
20.00.

[Lasīt nākamo daļu!](#)

3. Balsu skaitīšana

Sagatavošanās balsu skaitīšanai

Balsu skaitīšana ir atbildīgākais iecirkņa komisijas darbs, un to sāk uzreiz pēc iecirkņa slēgšanas.

Tai drīkst sekot līdz novērotāji un plašsaziņas līdzekļu pārstāvji.

Balsu skaitīšanas laikā novērotājiem ir jāredz vēlēšanu komisijas darbības.

Priekšsēdētājam ir ieteicams skaidri informēt klātesošos par to, kādas darbības tiek veiktas.

No katras partijas, partiju apvienības, kuras kandidātu saraksts reģistrēts vēlēšanām, balsu skaitīšanu iecirknī vienlaikus drīkst novērot divi novērotāji.

Kas notiek pēc iecirkņa slēgšanas?

Pēc iecirkņa slēgšanas komisija sagatavo balsu skaitīšanai:

1

Aizzīmogo kastu spraugas.

Drošības plombu numurus ieraksta VGŽ.

2

Noslēdz vēlētāju sarakstus.

3

Novieto atsevišķi vēlētāju sarakstus, sarakstus balsošanai vēlētāju atrašanās vietā, kā arī sarakstus balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm (ja iecirknis vēlēšanu dienā organizēja balsošanu slimnīcā).

Noslēdzot vēlētāju sarakstus:
1. Katrā saraksta lapā saskaita atzīmes (x) ailē „MĀJĀ” un ailē „IEC”;
2. Katras ailes atzīmju kopskaitu ieraksta katras lapas apakšā tam paredzētā vietā.

4

Savāc vienkopus pāri palikušās un sabojātās aploksnes.

5

Iznes no balsu skaitīšanas neizmantotās zīmes.

6

Pārējos materiālus un veidlapas novieto tā, lai tie netraucē balsu skaitīšanai.

Pēc tam komisija sāk balsu skaitīšanu. Balsu skaitīšanas rezultātus ieraksta VGŽ. Pabeidzot balsu skaitīšanu, no VGŽ izdrukā balsu skaitīšanas protokolu.

1 2

Balsu skaitīšanas protokols sastāv no divām daļām:

1. Iepriekšējā balsu skaitīšana (protokola 1.daļa)
2. Balsu skaitīšanas galīgie rezultāti (protokola 2.daļa)

VGŽ aizpilda A, B un C rindas.

A rindas

- attiecas uz vēlētāju sarakstos iekļauto vēlētāju skaitu.

B rindas

- atspoguļo ziņas par vēlēšanu aploksnēm.

C rindas

- ierakstāmas ziņas par nobalsojušo skaitu.

Saskaita un VGŽ ieraksta:

1

Pāri palikušo vēlēšanu aplokšņu skaitu

-

Aplokšnes jāskaita vismaz divas reizes.

2

Sabojātās vēlēšanu aplokšnes, pret kurām atkārtoti izsniegtas citas aplokšnes.

+

Nogriež aplokšnes augšējo labo stūri.

3

Pēc ziņu ierakstīšanas VGŽ pāri palikušās un sabojātās aplokšnes dzēš un iesaiņo.

+

Katru aplokšņu veidu iesaiņo atsevišķi. Saiņi nostiprina ar uzlīmi, kuru apzīmogo ar komisijas zīmogu, paraksta priekšsēdētājs vai sekretārs. Uz katra saiņa norāda tā saturu (piemēram, sabojātās vēlēšanu aplokšnes) un to skaitu. Uz saiņiem drīkst parakstīties arī klātesošie novērotāji, par to izdara atzīmi VGŽ.

4

Vēlētājiem izsniegto
aploksņu kopskaitu.

5

Balsstiesīgo vēlētāju
kopskaitu.

6

Iecirknī un atrašanās
vietā nobalsojušo
vēlētāju skaitu.

Pēc aiļu aizpildīšanas komisija pārbauda, vai ierakstu kontroles izpildās. Ja lietojumprogramma norāda uz nesakritībām, skaitīšana jāatkārto. Ja arī pēc vairākkārtējas skaitīšanas un pārbaudes skaitļi nesakrīt, par to paziņo pašvaldības vēlēšanu komisijai un izdara ierakstu VGŽ.

Kastu atvēršana

Vēlēšanu kastes atver pa
vienai, un tajās esošās
aploksnes sašķiro derīgajās
un nederīgajās.

Atsevišķi skaita aploksnes, kas atrodas:

- vēlēšanu dienā iecirknī izmantotajās kastēs,
- iepriekšējās balsošanas kastēs,
- izbraukuma kastēs.

Jāievēro!

Ja iecirknī tika lietotas
vairākas kastes – aploksnes
jāapvieno un jāskaita kopā.

Ja iepriekšējā balsošanā tika
izmantotas vairākas kastes
– aploksnes jāapvieno un
jāskaita kopā.

Ja tika lietotas vairākas
izbraukuma kastes – katras
kastes saturs jāskaita
atsevišķi.

Ja kastē atrod zīmes bez aploksnēm, tās nekavējoties dzēš un iesaiņo.

Nogriež aploksnes augšējo
labo stūri.

Aploksņu skaitīšana

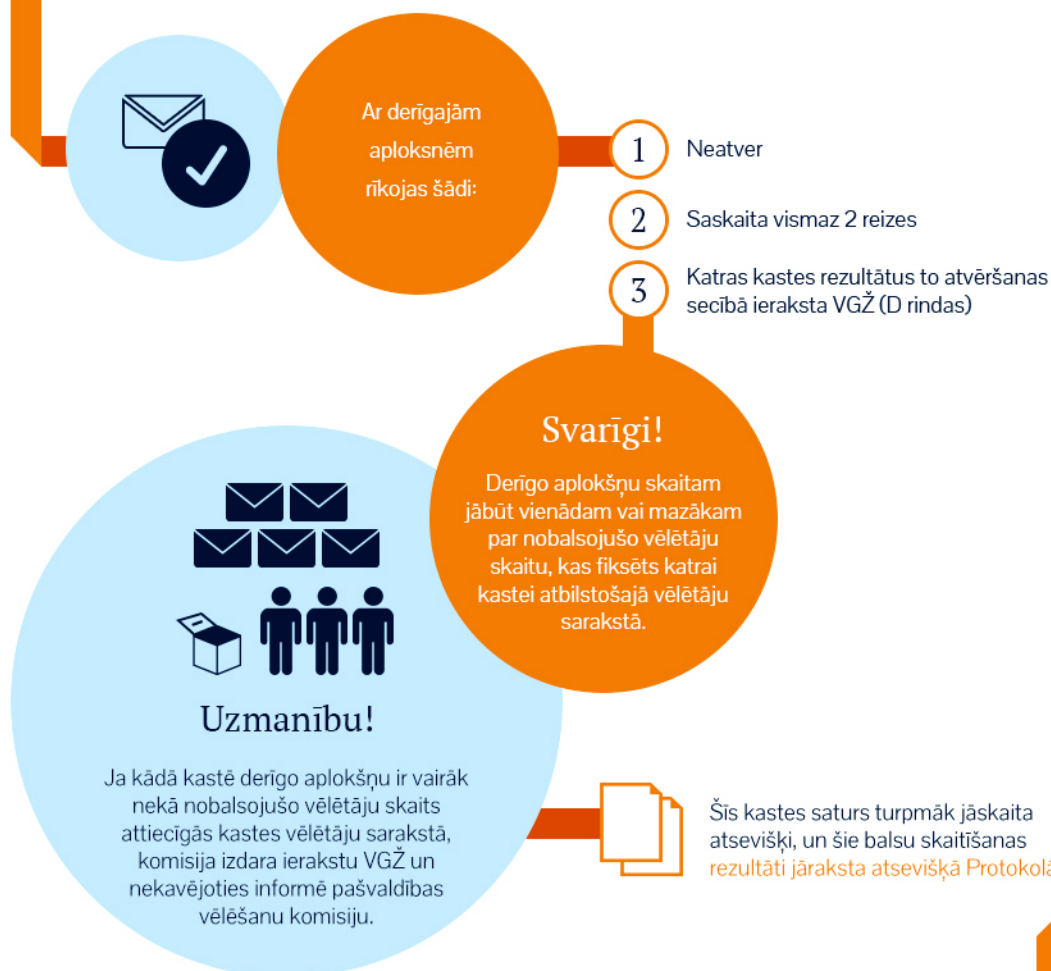
Nederīgas aploksnes

Nederīgās aploksnes - tās ir aploksnes, kuras nav apzīmogotas ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu un uz kurām nav norādes „Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019”.

Derīgas aploksnes

Derīgās aploksnes - tās ir aploksnes, kuras ir apzīmogotas ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu, un uz kurām ir norāde „Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019”. Derīgas ir arī neaizīmētas aploksnes!

Uzdevums

?

Kuras no aploksnēm Tu uzskatīsi par derīgām?

Aploksni ar norādi „Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2014” un iecirkņa zīmogu.

Aploksni ar norādi „Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019” bez iecirkņa zīmoga.

Aploksni ar norādi „Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019”, uz kuras ir iecirkņa zīmogs, bet kura nav aizlīmēta.

Aplokšņu atvēršana

Pēc aplokšņu saskaitīšanas un rezultātu ierakstīšanas VGŽ, visās kastēs atrastās derīgās aplokšnes apvieno un atver.

-

Ja iecirkņa komisija vēlēšanu dienā organizēja balsošanu slimnīcā, tad jāpievieno arī no

reģistrācijas aploksnēm izņemtās derīgās vēlēšanu aplokšnes.

Atkarībā no aplokšnes satura, jārīkojas šādi

viena zīme

vairākas
zīmes

cita apgabala
zīme

saplēsta zīme

neviena zīme

zīmi novieto vienkopus
skaitīšanai

paziņo klātesošajiem,
ieliek atpakaļ aploksnē
un nodod
priekšsēdētājam

paziņo klātesošajiem
un nodod
priekšsēdētājam

Priekšsēdētājs apokšnes numurē un izdara uz tām attiecīgas atzīmes "Vairākas zīmes", "Cita apgabala zīme", "Saplēsta zīme", "Tukša".

Svarīgi!

Par katru lēmumu veic ierakstu VGŽ.

Ja uz zīmes ir dažādi uzraksti, zīmējumi, ja zīme ir pārsvītrotā vai tajā ir izsvītroti visi kandidāti, tā ir derīga.

Pēc aploksņu satura izvērtēšanas

- 1 VGŽ aizpilda F un G rindas.
- 2 Uz katras nederīgās zīmes (izņemot saplēstās) izdara atzīmi „Nederīga”, ko paraksta priekšsēdētājs vai sekretārs.
- 3 Nederīgās zīmes iezīmē ar numuru daļskaitļa veidā, kur skaitītājs ir aploksnes kārtas numurs, bet saucējs – zīmes kārtas numurs aploksnē.
- 4 Vēlēšanu aploksnes ar nederīgajām zīmēm un tukšās vēlēšanu aploksnes iesaiņo, uz iesaiņojuma norāda vēlēšanu aploksņu un nederīgo zīmju skaitu.
- 5 Komisija saskaita visas derīgās zīmes. Skaitīšanu veic vismaz 2 reizes. Ja iecirknī balsu skaitīšanai lieto skeneri, derīgās zīmes ieskenē un saskaita, izmantojot elektronisko balsu skaitīšanas programmu.
- 6 Derīgo zīmju skaitu ieraksta VGŽ (H rinda).
- 7 Pārbauda ierakstu pareizību. Derīgo zīmju skaitam jābūt vienādam ar derīgo aploksņu skaitu vai mazākam par to.

Saini nostiprina ar uzlīmi, apzīmogo ar komisijas zīmogu un paraksta komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs

Piemēram, ja aploksnē Nr.4 ir trīs dažāda satura zīmes, tās numurē šādi: 4/1, 4/2, 4/3.

Uzmanību!

Ja iecirknī zīmes skenēs un balsis skaitīs elektroniski, sākot ar šo brīdi, skat. attiecīgo sadaļu Eiropas Parlamenta vēlēšanu balsu skaitīšanas instrukcijā un lietojumprogrammas „Balsis2019” lietotāja rokasgrāmatu.

Uzdevums

?

Tavuprāt, kuras no zīmēm ir derīgas?

Saplēsta zīme, ja vēlētāja griba nav saprotama

Derīga

Nederīga

Zīme, kurā vēlētājs ir ierakstījis vēl vienu uzvārdu

Derīga

Nederīga

Zīme, kurā visi kandidāti ir izsvītroti

Derīga

Nederīga

Zīme, kura pārsvītrotā pa diagonāli

Derīga

Nederīga

?

Ja aploksnē ir vairākas zīmes, kurā gadījumā viena zīme būs derīga?

Ja tās ir viena kandidātu saraksta zīmes

Ja tās ir dažādu kandidātu sarakstu zīmes

Ja tās ir viena kandidātu saraksta zīmes ar identiskām atzīmēm

Ja iecirknis vēlēšanu dienā apkalpoja vēlētājus slimnīcā

Pirms slimnīcā nodoto balsu skaitīšanas

Sākoties balsu skaitīšanai, komisijai Vēlētāju datu apmaiņas sistēmā jāsažinās ar vēlētāju, kuri balsoja slimnīcā reģistrācijas aploksnēs, iecirkņiem un jāpārliecinās, ka vēlētāji nav nobalsojuši arī savā iecirknī.

Vai vēlētājs ir
nobalsojis savā
iecirknī?

Jā

Vēlētāju sarakstā balsošanai slimnīcā ailē „Atzīme par reģistrācijas aploksnē derīgumu” ieraksta „nav derīga” un svītro balsotāju no vēlētāju saraksta balsošanai slimnīcā.

Nē

Vēlētāju sarakstā balsošanai slimnīcā ailē „Atzīme par reģistrācijas aploksnē derīgumu” ieraksta „ir derīga”.

Paraksta ailē norāda „slimnīcā” un iecirkņa numuru, kurš organizēja balsošanu.

Savukārt iecirkņa komisijai, ar kuru sazinās:

1. Jāpārbauda saņemtā informācija iecirkņa vēlētāju sarakstā.
2. Jāaizpilda vēlētāja paraksta aile.
3. Ja vēlētāju sarakstā ir atzīme „pa pastu”, tad papildus par šo vēlētāju ieraksta ziņas arī VGŽ, norādot vēlētāja vārdu, uzvārdu un kārtas numuru vēlētāju sarakstā. Informāciju nosūtu arī pasta balsošanas iecirknim.

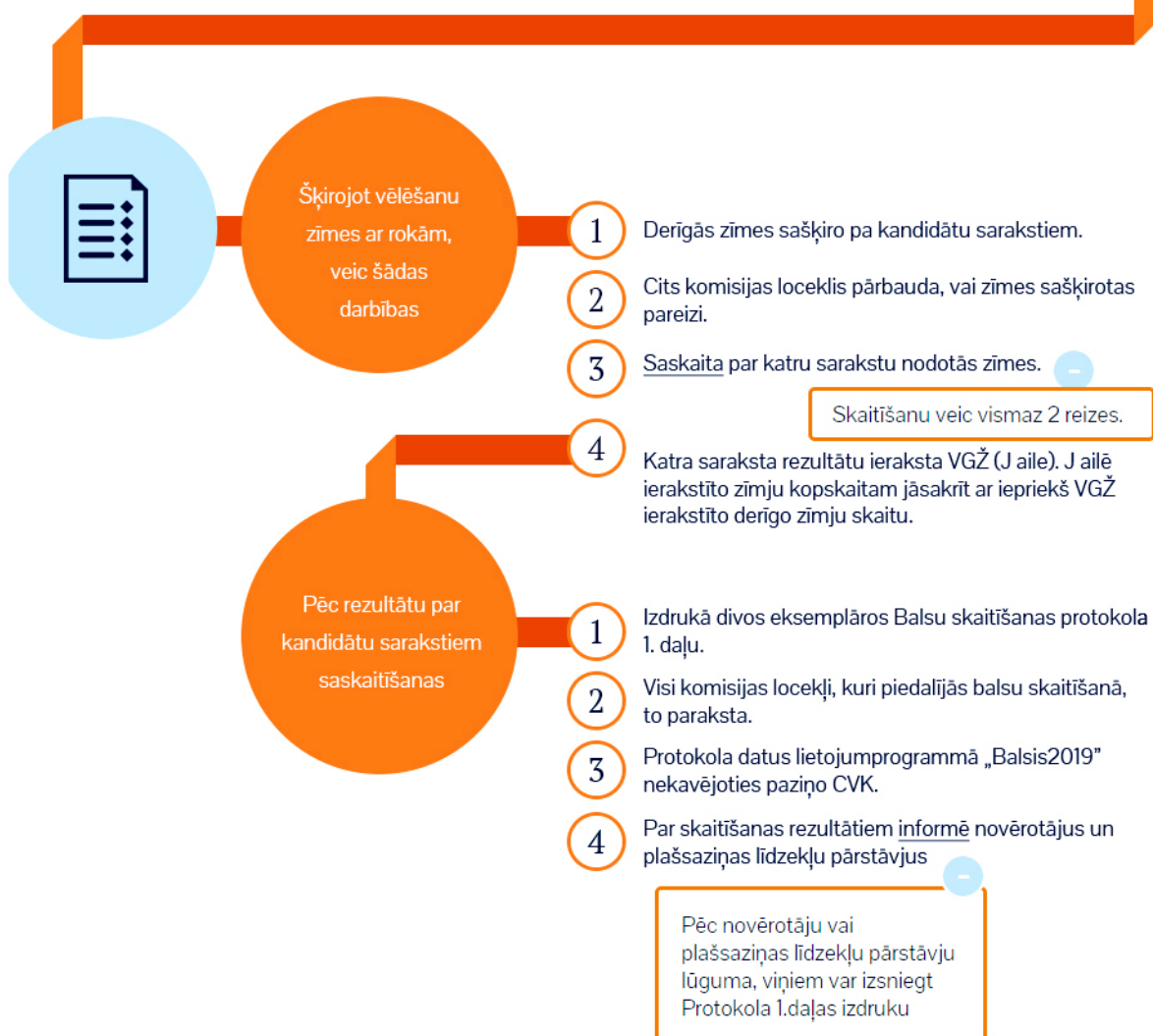
Kas jādara ar reģistrācijas aploksnēm?

Pamatojoties uz ziņām, kas saņemtas no vēlēšanu iecirkņiem, komisijai pieņem lēmumu par reģistrācijas aplokšņu derīgumu.

Vēlēšanu zīmju šķirošana un skaitīšana

Par kandidātiem nodoto balsu skaitīšana

Grozītās un negrozītās zīmes

Turpinot skaitīšanu, katra saraksta vēlēšanu zīmes sašķiro divās grupās

Vārds, Uzvārds

Grozītās zīmes

Grozītās zīmes ir tās, kurās vēlētājs rombā preti vismaz vienam kandidāta vārdam vai uzvārdam ir ierakstījis „+” vai svītrojis vismaz viena kandidāta vārdu vai uzvārdu.

Vārds, Uzvārds

Negrozītās zīmes

Negrozītās zīmes ir tās, kurās vēlētājs nav izdarījis nevienu atzīmi „+” un svītrojumu. Arī zīmes, kurās vēlētājs kaut ko ierakstījis saviem vārdiem vai uzzīmējis, ja tajās nav atzīmju „+” un svītrojumu, ir negrozītas.

Atsevišķi par katru sarakstu saskaita un VGŽ ieraksta

1

Negrozītās zīmes (J1 aile).

2

Grozītās zīmes (J2 aile).

3

Pēc tam komisija pārbauda ierakstu pareizību. Ja kontrolskaitļi nesakrīt, skaitīšana jāatkārto.

4

Par katru kandidātu sarakstu nodotās negrozītās zīmes iesaiņo.

Uz iesaiņojuma norāda kandidātu saraksta nosaukumu un zīmju skaitu.

Uzdevums

?

Kuras no šīm zīmēm, Tavuprāt, ir grozītas?

Zīme ar vienu atzīmi „+”

Jā

Nē

Zīme ar atzīmi „+” un svītrojumu

Jā

Nē

Zīme bez atzīmēm „+” un svītrojumiem

Jā

Nē

Zīme bez atzīmēm, bet ar rokrakstā uzrakstītu papildinājumu „Anna Kalniņa”

Jā

Nē

Zīme, kurā izsvīroti visi saraksta kandidātu vārdi vai uzvārdi

Jā

Nē

Par kandidātiem nodoto atzīmju skaitīšana

Katra saraksta grozītājās zīmēs jāsaskaita atzīmes par katru kandidātu. Lai to veiktu, attiecīgā kandidātu saraksta grozītās zīmes jāsašķiro trīs grupās, sākot ar pirmo kandidātu.

Šķirotot zīmes,
SVARĪGI ievērot
šādu secību!

1

1. grupa – pretī
kandidāta uzvārdam ir
izdarīta atzīme „+”

2

~~VĀRDS, UZVĀRDS~~

2. grupa – kandidāta
vārds vai uzvārds ir
svītrots

3

3. grupa – attiecībā uz
kandidātu nav atzīmju

Šādi jāsašķiro un jāsaskaita vēlētāju veiktās atzīmes par katru kandidātu.

Katra saraksta zīmju šķirošanu un skaitīšanu atkārtoti vismaz 2 reizes.

Katru reizi to veic cits komisijas loceklis.

Atzīme “+” un svītojums

Atzīme “+” ir līdzskaitāma, ja krustu
veidojošo līniju krustpunkts
atrodas romba iekšpusē. Krustu
veidojošās līnijas drīkst būt
jebkādā izvērsumā vai lenķī. Līnijas
var nebūt novilkas taisni un drīkst
būt ārpus romba malām.

Atzīme “+” nav līdzskaitāma,
ja krustu veidojošās līnijas
nekrustojas vai krustojas
ārpus romba.

~~VĀRDS, UZVĀRDS~~

Kandidāta svītojums ir
līdzskaitāms, ja līnija skar vismaz
vienu attiecīgā kandidāta vārda vai
uzvārda burtu.

Ja zīmē veiktā vēlētāja atzīme
ir neskaidra, komisija ar balsu
vairākumu lemj par šīs atzīmes
līdzskaitāmību. Pieņemto
lēmumu ieraksta VGŽ, uz
attiecīgās zīmes norāda
lēmuma numuru.

Citas atzīmes

Jebkādas citas atzīmes vēlēšanu zīmē, piemēram, “-”, “V” u.c. nepadara zīmi par
nederīgu. Skaitot balsis par kandidātiem, šādas atzīmes neņem vērā.

Citas atzīmes

Jebkādas citas atzīmes vēlēšanu zīmē, piemēram, “-”, “V” u.c. nepadara zīmi par nederīgu. Skaitot balsis par kandidātiem, šādas atzīmes neņem vērā.

?

Kurā no dotajiem variantiem, Tavuprāt, ir pareizi uzskaitīta secība, kas jāievēro, skaitot atzīmes par kandidātiem?

Ar plusu, ar svītrojumu,
bez atzīmēm

Bez atzīmēm, ar plusu,
ar svītrojumu

Ar svītrojumu, bez
atzīmēm, ar plusu

Ar plusu, bez atzīmēm,
ar svītrojumu

?

Kuras no šīm atzīmēm “+” un kuri svītrojumi ir līdzskaitāmi?

Jānis Bērziņš.....◇

Jānis Bērziņš.....◇

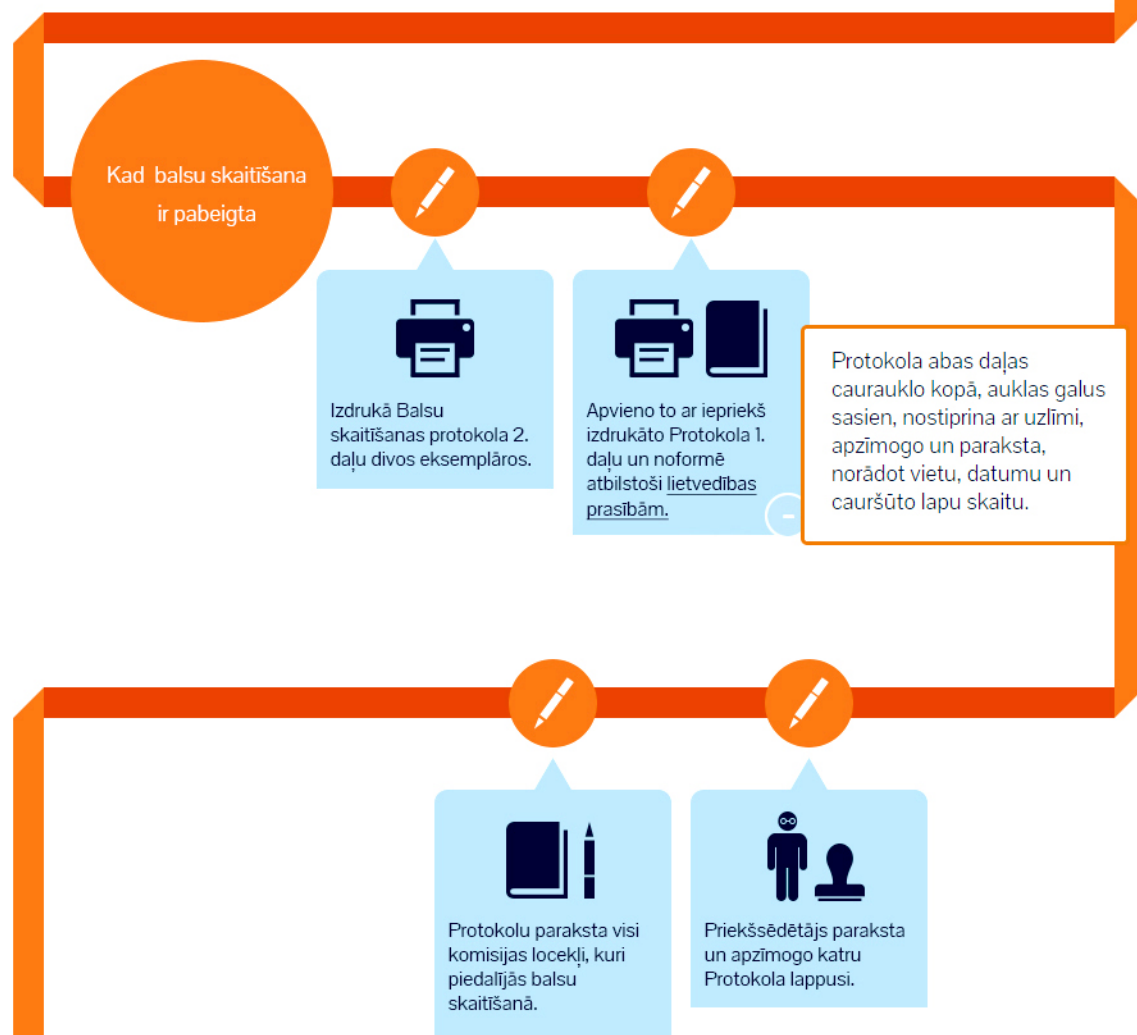
~~Jānis Bērziņš~~.....◇

Jānis Bērziņš.....◇✗

Par kandidātiem nodoto atzīmju pierakstīšana

Noslēdzot balsu skaitīšanu

Sākt testu!